

**Helyi
Esélyegyenlőségi
Program**

Bátaszék

Város Önkormányzata

2023-2027.

Tartalomjegyzék

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP).....	4
Bevezetés	4
Bátaszék bemutatása	4
Értékeink, küldetésünk	11
Célok.....	11
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE).....	13
1. Jogszabályi háttér bemutatása.....	13
2. Stratégiai környezet bemutatása	13
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége	16
3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások	28
3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció	31
3.5 Telepek, szegregátumok helyzete	34
3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés.....	34
3.7 Községi viszonyok, helyi község bemutatása	38
3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal	39
3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.	39
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység.....	41
4.1 A gyermekek helyzetének általános jellemzői gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek	41
4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége.....	46
4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése	46
4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékkal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége	50
4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.	56
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége	57
5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége.....	57
5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.).....	60
5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe	61
5.4 A nőket érő erőszak, kapcsolati erőszak	61
5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaoththon, családok átmeneti otthona)	61
5.6 A nők szerepe a helyi községben	61
5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések	62
5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.	62
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége.....	63
6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)	63
6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete	66
6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés.....	67
6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen	68

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.	69
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége.....	70
7.1 A településen fogyatékossgal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái.....	70
7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzübeli és természetbeni ellátása, kedvezményei.....	71
7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés.....	72
7.4. Fogyatékossgal élők sajátos igényeinek kielégítését célzó programok a településen.....	73
7.5 A fogyatékossgal élőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és a felszámolásukra irányuló kezdeményezések	73
7.6 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása	73
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása.....	74
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága	75
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	76
1. A HEP IT részletei.....	76
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	81
3. Megvalósítás.....	87
4. Elfogadás módja és dátuma.....	92
A KÉPVISELŐ TESTÜLET ELFOGADÓ HATÁROZATÁNAK KIVONATA	93

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló **2021.06.30-án módosított 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet** alapján megjelent **Belügyminisztérium „Módszertani útmutató a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” c. dokumentum szerint elkészítve, Bátaszék Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.**

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

Bátaszék bemutatása

A város földrajzi elhelyezkedése és története

Bátaszék Tolna megye dél-keleti részén, a Sárközben helyezkedik el. Fontos közlekedési csomópont, mivel Szekszárd, Baja és Mohács felé vezető útirányok metszéspontjában található.

A település már a bronzkortól lakott hely volt. A vaskorban a kelta települések helyén alakultak az első római telephelyek. A Duna hajózhatóvá tett csatornáit, a buda-eszéki út megépítése a vidék kultúrájának rohamos fellendüléséhez vezetett. A rómaiak ittlétét Bátaszéken a Rác-hegyen talált római sírok és a kövesdi malom melletti római épület alapjai bizonyítják.

A magyar államalapítás idején II. Géza király 1142-ben e helyen alapította meg az első magyarországi ciszterci apátságot, és nagy valószínűséggel Széknek nevezték a települést. A ciszterciek Cikádornak hívták monostorukat és a települést, majd 1420-tól, mikor az apátság a bencések tulajdonába került, újból a Szék elnevezést használták. A Bátaszék névalakkal 1535-ben találkozunk először, amikor is a cikádori vagy a széki apátság a bátai bencés apátság birtokába ment át. Bár jelentős szerepük volt a cisztercieknek a kolostor környékének lecsapolásában és a község dombjainak szőlővel való betelepítésében, Bátaszék legfontosabb vonzóereje a közlekedésben elfoglalt központi szerepből adódott. A vízi és szárazföldi utak fókuszában fekvő település a só szállítása, bor és marhakereskedelem révén hamar jelentős településsé, a környék központjává fejlődött. Szék a 15. század első felében újjáépülő mezővárossá lett, amely folyamatot nemcsak a település kereskedelmi tevékenység végzésére alkalmas fekvése segített elő, hanem a széki konvent tevékenysége (= világi személyek számára történő szolgáltatás, szerződések írásba foglalása) is.

¹ Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

A másfél százados török uralom eredményeképpen mind a település, mind a lakosság szinte teljes mértékben elpusztult. Míg a középkorban a Sárköz 30 települést számlált, a 18. századot már csak Alsónyék, Bata, Bataaszék, Decs, Őcsény és Sárpilis érte meg. A török kiűzése után a bátai apátságot Jány Jakab Ferdinánd olasz származású kapta meg, aki birtokai központjául Bataaszéket jelölte ki. Jány az 1710-es évek elején próbálta betelepíteni Bataaszék és a környező apátsági birtokok (Leperd, Dolina, Furkó, Kövesd és Lajvér) lakatlan vidékeit, előbb szerb-horváth, majd német telepesekkel. A német betelepülők 3 évig adómentességet kaptak. A település fejlődését az 1739-es nagy pestisjárvány sem tudta lassítani. A 18. század közepére Bataaszék ismét jelentős mezővárossá fejlődött. Lakossága meghaladta a 2000-et, a németek mellett jelentős magyar és szerb népesség is élt a városban. E korból valók Bataaszék legszebb műemlékei, az Orbán-, a Kálvária-, és a Mária Kápolnák, a terézianumi épületek közül az 1770-es években épült kastély (a mai Városháza), a 18-19. század fordulóján készült számvevőség székháza (volt TSZ iroda). A lakosság mezőgazdasággal foglalkozott, de jelentős céhes iparral is számolhatunk a 18. század közepétől. Külön céhe volt Bataaszéken a fazekasoknak, ácsoknak, bádogosoknak, kőműveseknek, bognároknak, lakatosoknak, takácsoknak és a csizmadiáknak. A bataaszéki céhes múlt értékes emléke az 1848-ból származó céhzászló, amely ma az egyházművészeti kiállításon látható. A mezőváros fejlődését az is mutatja, hogy lakossága tovább nőtt. A 18. század végére a lélekszám 3000-re emelkedett, a 19-20. század fordulóján elérte a 7000-et. Az 1860-as évek közepén egy tűzvészben a település nagy része megsemmisült, ám az újjáépítés gyorsan megtörtént.

A fejlődés innen töretlen az I. világháborúig. A város távíróállomást kapott, majd megépült az első vasútvonal, a dombóvári, ezt követően Bataaszéket Szekszárddal kötötték össze, majd elkészült a pécsi, végül a bajai vonal és a Duna-híd. Bataaszék jelentős vasúti központtá vált. 1908-ban adták át a bajai hidat (Szikszay Gerő MÁV főmérnök tervezte), s ekkor készült a mai pályaudvar épülete is.

A századforduló legnagyobb eseménye az új neogótikus templom felépítése volt, melyet 1903-ban szenteltek föl. Hazánkban, de mondhatjuk, hogy Közép-Európában is kiemelkedő építészeti alkotást tervezett Hofhauser Antal budapesti műépítész-tanár. Befogadó képessége 5000 ember, tornya több, mint 80 méter magas. A toronysisakot 2013 tavaszán részben le kellett bontani, mivel a statikai szakvélemény szerint olyan mértékben károsodott a faszerkezete gombásodás miatt, hogy a szerkezet veszélyt jelentett az épületre, valamint közvetlen környezetére. A templom orgonáját az egykor világhírű pécsi Angster-cég építette.

Az I. világháború, majd az ezt követő elcsatolások rázták meg mélyebben a bataaszéki társadalmat, ugyanis 1921-ben a helybeli szerb kisebbség egy-két család kivételével papostól-tanítóstól Jugoszláviába költözött. A két világháború közti konszolidált állapotokat újabb megpróbáltatások követték a II. világháború végén, melynek eredményeként Bataaszék lakossága nagyobb részben kicserélődött. Több ezer svábot telepítettek ki Németországba, helyükre bukovinai székelyek érkeztek Bataaszékre Józseffalva, Hadikfalva, Andrásfalva, Istensegítség helyiségekből, míg az ötödik magyar településről (Fogadjisten) nem jöttek, valamint felvidékieket telepítettek ide 16 helyiségből, legtöbben Udvardról, Nagysallóból, Szenczről és Negyedről érkeztek. Más településről is jöttek, és akadt egy-egy egyéni betelepülő is az ország különböző részeiről. Megtalálható Bataaszéken még egy etnikai népcsoport, ők az itt élő cigányok. Az 1800-as években érkeztek hozzánk Ukrajnából, Harkov és Szaratov városokból. Az Európában dúló polgárháborúk miatt menekültek Magyarországra, lovas szekerekkel. A Bora család volt az első leteleplő Bataaszéken, hat családból állt. A közösség vezetője a vajda volt, akinek a személyét nem választották, hanem az nyerte el a cigányság bizalmát, aki a legképzettebb, a legszélesebb látókörű volt, hozzá fordultak legszívesebben kéréssel, problémával. Az utolsó cigányvajda Bataaszéken Sárközi János volt. Az ideteleplő cigányok a lovári nyelvet beszélték és beszélik ma is. A legtöbben vályogvetéssel foglalkoztak, de voltak üstfoltozó és fúrókészítő mesterek is, és

akadtak olyanok, akik mozgó kovácsműhellyel járták a vidéket. A technika fejlődése nyomán ezek a mesterségek kihaltak, a kosárfonás az egyetlen, ami még itt-ott föllelhető.

Így él együtt ma is, ez a többféle gyökerű népesség, s építi Bátaszéket, mely 1995-ben visszakapta régi városi rangját.

(Forrás: www.bataszek.hu)

A város gazdasági élete

A város a rendszerváltás előtt a megye legiparosodottabb települései közé tartozott. Legnagyobb foglalkoztatói a MÁV, a téglagyár és a Búzakalász MgtSz voltak, emellett számos ipari vállalat és szövetkezet működött itt. A gazdasági recesszió és a privatizáció számos gazdálkodó szervezetet csődbe juttatott, vagy a foglalkoztatási volumenben következett be visszaesés. Ma a legjelentősebb foglalkoztató az önkormányzat, az intézmények és a városba telepített száz férőhelyes öregek otthona.

Bátaszék jelenlegi ipari struktúrája összetett. A recessziós időszakot a több lábon álló vállalkozások élték túl. Két varroda, két fémfeldolgozó ipari vállalkozás, építőanyag ipar, élelmiszeripar képviselik az ipari húzóerőt. Ipari parkja alakulóban van a településnek, újonnan épült egy logisztikai központ hűtőházzal

Ma is jelentős foglalkoztató a mezőgazdaság. A termőterületek nagy része – mintegy 2/3-a, 3330 ha – a szántóföld. Emellett jelentős a szőlő-és gyümölcskultúra. A város a szekszárdi borvidék szélén fekszik. Helyi gyümölcs és borfeldolgozásra is alakultak kisüzemek, amelyek a munkaerő szükségletüket helyi lakosokból biztosítják.

Az állattenyésztési potenciál is jelentős. A város nyugati részén egy több száz férőhelyes sertéstelep működik magántulajdonban, illetve a várostól délre egy szövetkezet 100 férőhelyes szarvasmarhatelepet tart fenn. Az élelmiszer-feldolgozó ipar helyi reprezentánsa a baromfifeldolgozó üzem.

A településen két pénzügyi szolgáltató működik. Az OTP Bank Nyrt. Bátaszéki fiókja és a Takarékbank Bátaszéki fiókja.

A kereskedelmi ellátás a helyi lakosság számára kielégítő. Az utóbbi években Szekszárd Bátaszékhez közeli déli határában felépült bevásárlóközpontjai ugyan elvonzzák a vásárlóerő egy részét, de több helyi kiskereskedelmi egység mellett a COOP-üzletek, egy SPAR, egy CBA áruház gondoskodik a lakosság mindennapi ellátásáról.

Bátaszéken hetente szombatonként működik piaci árusítás. A piacot az önkormányzat működteti a 100%-os önkormányzati tulajdonban lévő BÁT-KOM 2004 Kft. (7140 Bátaszék, Baross utca 1/A) által.

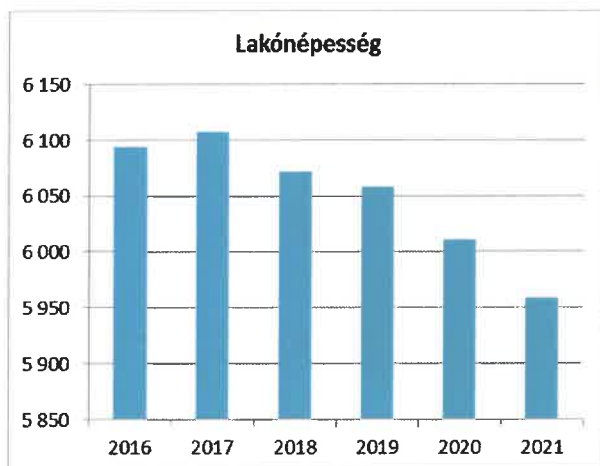
Az M6-os autópálya építése 2010 tavaszán fejeződött be. Az építkezést nagy érdeklődés kísérte, de a várva várt gazdasági fellendülést még mindig nem hozta meg.

A város demográfiai helyzete

A város területe 64 km². Az országos tendenciához hasonlóan Bátaszék városát is a népesség fogyása jellemzi:

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén		
Év	Fő (TS 001)	Változás
2016	6 094	bázis év
2017	6 108	100,23%
2018	6 072	99,41%
2019	6 058	99,77%
2020	6 011	99,22%
2021	5 959	99,13%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A Magyarországon jellemző népességcsökkenő tendencia a rendszerváltást követő három évtizedben Bátaszék városára is jellemző volt, és sajnos további lassú csökkenés követte. Az utóbbi, közel három évtizedben a településen a születések száma rendre elmaradt a halálozásokétól, s a jellemzően negatív vándorlási különbözet is hozzájárult a lassú népességvesztéshez. A fenti táblázatból megállapítható a 2017. évben 0,6 %-os emelkedés némi bizakodásra adott okot, de aztán a lakónépesség száma 2021. évig folyamatosan csökkent.

A lenti táblázat mutatja, hogy az állandó népességben férfiak-nők aránya kiegyensúlyozottnak tekinthető egy korosztály kivételével, ez pedig a 65 év feletti, ahol a nők száma jelentősen meghaladja a férfiak számát. A 65 év feletti állandó lakosok évről évre növekvő, és a 0-14 éves korosztály lassan növekvő aztán onnan kicsit visszaeső vonulata figyelhető meg, amely a népesség folyamatos előregedésére hívja fel a figyelmet. Azonban összességében elmondható, hogy a település még mindig fiatalos népegyensúlyú, hiszen a 0-59 évesek száma ekkor

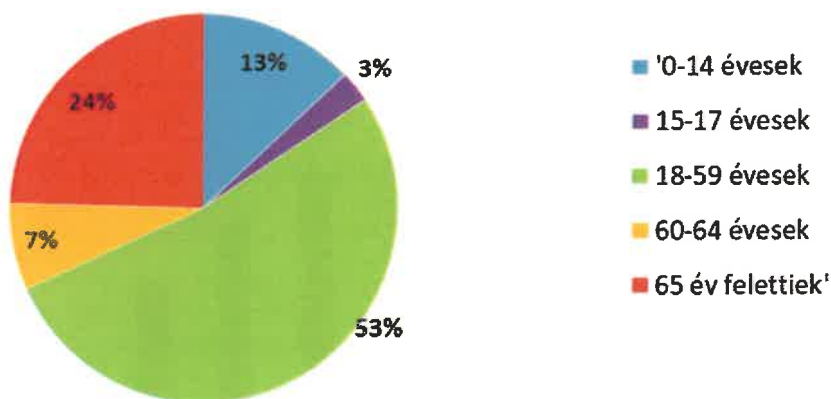
5036, míg a 60 éven felüliek száma 1801 volt. Ez utóbbi azonban a negyede az állandó lakosságnak.

A település lakónépessége 2016-ban 6.094 fő, ez a szám 5.959 főre csökkent 2021-re, 5 év alatt. A férfi-nő arány 47,72-52,28 %. A 2021-es esztendőben 1.386 fő volt 65 év feletti lakosok száma, az öregedési index 159,13 %, a 0-14 éves korú lakosság száma 871 fő volt.

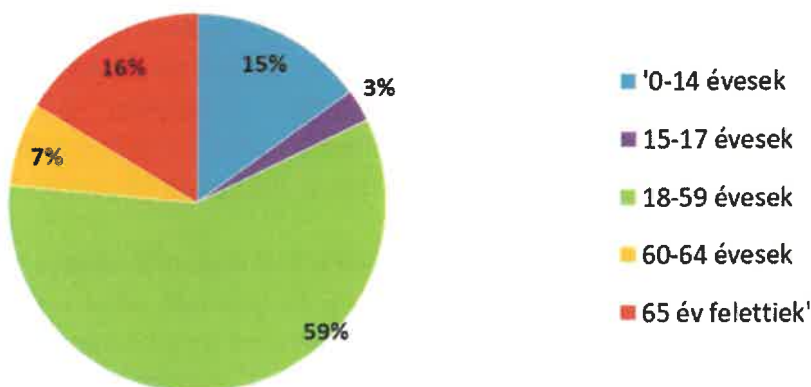
2. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2019)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	3 090	3 385	6475	47,72%	52,28%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			181	2,80%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	464	439	903	7,17%	6,78%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	86	89	175	1,33%	1,37%
18-59 éves (férfiak TS 018, aránya TS 019; nők TS 020, aránya TS 021)	1 814	1 782	3596	28,02%	27,52%
60-64 éves (férfiak TS 022, aránya TS 023; nők TS 024, aránya TS 025)	220	243	463	3,40%	3,75%
65 év feletti (férfiak TS 026, aránya TS 027; nők TS 028, aránya TS 029)	506	832	1338	7,81%	12,85%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Állandó népesség - nők életkori megoszlása

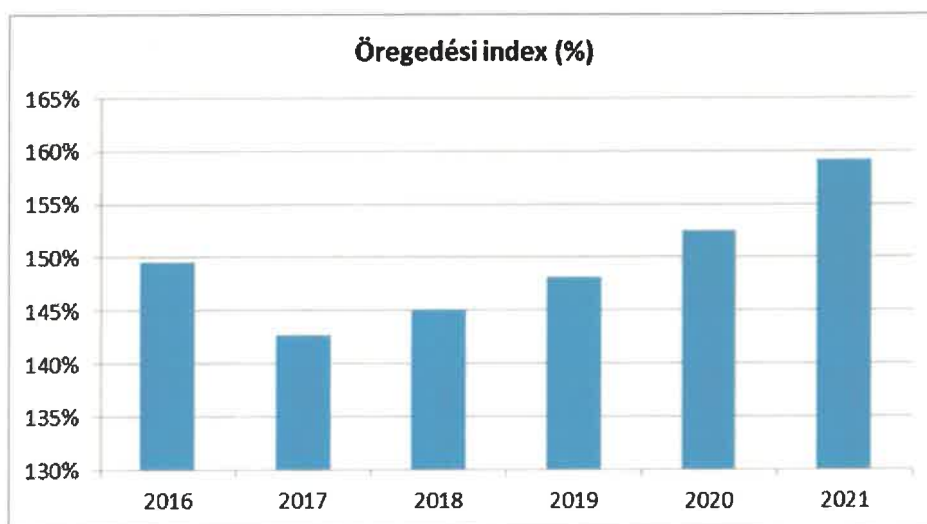

Állandó népesség - férfiak életkori megoszlása

2016-ban a 65 év feletti lakosság száma 1.274 fő volt, az öregedési index 149,53 %. A fenti vizsgált időszakban 2021-ben volt a legmagasabb az öregedési index, itt tapasztalhatjuk a legnagyobb különbséget a két korosztály között. A 65 év feletti állandó lakosok legmagasabb száma 2021-ben volt, míg a 0-14 éves korúak legalacsonyabb száma pedig 2016-ban. Az elmúlt hat évben az öregedési index 2017-ben markánsan 142,63%-ra csökkent, de sajnos azóta ismét folyamatosan növekszik, 2021-ben már 159,13%.

3. számú táblázat - Öregedési index			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2016	1 274	852	149,53%
2017	1 268	889	142,63%
2018	1 301	897	145,04%
2019	1 338	903	148,17%
2020	1 351	886	152,48%
2021	1 386	871	159,13%
Forrás: TelR, KSH-TSTAR			

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások	
Év	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (fő) (TS 031)
2016	8,52
2017	8,03
2018	5,58
2019	0,49
2020	-0,66
2021	-1,17

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

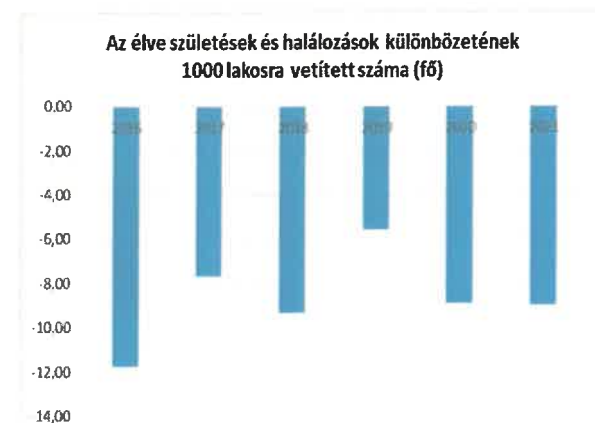

2016-2019 között még – igaz, folyamatosan csökkenő mértékben - többen érkeztek városunkba, mint amennyien elhagyták. 2019 után negatív tendencia figyelhető meg, 2021-ben már -1,17% a mutató.

A népesség csökkenést az elvándorlások és a gyermekszületések számának csökkenése okozza. A jól képzett fiatal munkaerő helyben jellemzően nem tud elhelyezkedni. A 60 éven felüliek aránya a népességen belül jelentősen meghaladja a 18 éven aluliak létszámát. E tendencia további erősödése a település további elöregedéséhez vezethet. A fiatalok helyben tartása kiemelt feladat kell, hogy legyen mind a település, mint pedig az ország érdekében.

5. számú táblázat - Természetes szaporodás	
Év	Az élve születések és halálozások különbségének 1000 lakosra vetített száma (fő) (TS 032)
2016	-11,79
2017	-7,70
2018	-9,36
2019	-5,61
2020	-8,95
2021	-9,02

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Értékeink, küldetésünk

Önkormányzatunk célja, hogy a város minden lakója számára elérhetővé tegye a közszolgáltatásokat, biztosítsa az idősek, a fogyatékkal élők és a hátrányos helyzetű polgárok esélyegyenlőségét az élet különböző területein. A fenti célok minél hatékonyabb és eredményesebb megvalósítását szolgálja a jelen esélyegyenlőségi program összeállítása. A program tartalmazza a helyzetelemzést és az erre épülő cél és feladat-meghatározásokat, valamint azok megvalósításának ütemezését. Az esélyegyenlőségi program a településen feltárt esélyegyenlőségi problémákra reagál, és beavatkozásokat tartalmaz azok kezelésére.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Bátaszék település Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

- az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
- a diszkriminációmentességet,
- szegregációmentességet,
- a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A településen élő hátrányos helyzetű csoportok helyzetének feltérképezése és a feltárt problémák komplex kezelésre szolgáló (más települési programokkal összehangolt) intézkedési terv megalkotása, a helyben érintett szereplők bevonásával, szükség szerint a települések közötti együttműködések kialakításával.

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A HEP jelentősége

A HEP-ek nem csupán a felzárkózási stratégia településszintű megvalósításának alapegységei, hanem fontos szerepet töltenek be a kormányzati konzultációs rendszerben azzal, hogy megteremtik a lehetőséget a kormányzati célok társadalmazására, a fejlesztési elképzelésekhez történő csatlakozásra és fordított irányban az alulról felfelé történő információáramlásban is lehetőséget biztosítanak a településszintű előrehaladás nyomon követésére és fejlesztési igények megfogalmazására a felzárkózási, esélyteremtési feladatokhoz kapcsolódóan

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)

1. Jogszabályi háttér bemutatása

A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

Az Alaptörvény 4. módosításával bekerült a XV. cikk (4) pontjaként, hogy „Magyarország az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás megvalósulását külön intézkedésekkel segíti.”

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük.

A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és 2021.06.30-i módosítása
- a Belügyminisztérium honlapján megjelent „MÓDSZERTANI ÚTMUTATÓ a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a
- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.)

előírásaira.

2. Stratégiai környezet bemutatása

A felzárkózás politika alapidokumentumaként Magyarország Kormánya 2011-ben fogadta el a Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégiát [1430/2011. (XII. 13.) Korm. hat.], majd 2014-ben annak frissítéseként a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia II-t [1603/2014. (XI. 4.) Korm. hat.] 2021-ben elkészült a **Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030** (MNTFS 2030), amely a következő 10 évre alapozza meg a felzárkózás-politika fő irányait.

Új Roma Stratégia(2019-2030)

Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)

„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)

Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021)

Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)

Országos Fogyatékoságügyi Program (2015-2025)

A HEP-ekben leképeződik a felzárkózási stratégia szemlélete, így azok a felzárkózás politika helyi szintű részeként és a végrehajtás eszközeiként működnek.

A helyi felzárkózás politika tervezési alapjaként épít a HEP-ekre a Pénzügyminisztérium összefogásában készült **Nemzeti Fejlesztés 2030, Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció** is.

Az Ebktv. 31. § (2) bekezdése értelmében a **programalkotás során gondoskodni kell a HEP és a települési önkormányzat által készítendő egyéb fejlesztési tervek, koncepciók, továbbá a köznevelési esélyegyenlőségi terv, illetve a szakképzési esélyegyenlőségi terv és az integrált településfejlesztési stratégia antiszegregációs célkitűzéseinek összhangjáról.**

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

A város stratégiai dokumentumai

- Bátaszék Város Középtávú Közművelődési és Sport Koncepciója
- Gazdasági Program, Fejlesztési terv 2020-2024
- Bátaszék és Környéke Önkormányzatai Szociális Szolgáltatástervezési Koncepciója
- Bátaszék Város Településfejlesztési Koncepció
- Bátaszék Integrált Településfejlesztési Stratégia
- Településrendezési terv
- A helyi építési szabályzatról szóló rendelete (HÉSZ)
- Településszerkezeti Terv

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

A Mötv. 87. §-a értelmében a helyi önkormányzatok képviselő-testületei megállapodhatnak abban, hogy egy vagy több önkormányzat feladat- és hatáskör, valamint a polgármester és a jegyző államigazgatási feladat- és hatáskörének hatékonyabb, célszerűbb ellátására jogi személyiséggel rendelkező társulást hoznak létre.

Az önkormányzat gesztorként a Mikrotérségi Óvoda és Bölcsőde Intézményfenntartó Társulás keretében a köznevelési feladatokat látja el, míg a Bátaszék és Környéke Önkormányzatainak Egészségügyi, Szociális és Gyermejjóléti Intézmény-fenntartó Társulása gyermekjóléti alapellátást biztosít, a még otthonukban élő idősek számára nyújtanak szolgáltatást: étkeztetést, nappali ellátást, házi segítségnyújtást. Az önkormányzat tagja a Szekszárd és Környéke Szociális Alapszolgáltatási és Szakosított Ellátási Társulásnak, valamint a Szekszárd és Környéke Szociális Alapellátási és Szakosított Ellátási Társulásnak.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

A települési esélyegyenlőségi program a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet rendelete a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szabályairól alapján készült.

A helyzetelemzés elkészítéséhez a KSH és a TeIR adatbázis valamint a népszámlálási adatok szolgáltak alapul.

E mellett támaszkodtunk az önkormányzat és annak intézményeinek adatbázisára, továbbá a Helyi Esélyegyenlőségi Fórumon szerzett információkra és az elektronikus média Bátaszékkal foglalkozó oldalai is hasznos információkkal szolgáltak.

A települési önkormányzat nem gyűjtött és nem elemzett adatokat a romákkal, nőkkel és a fogyatékkal élőkkel kapcsolatban. Az esélyegyenlőségi szempontból érintett társadalmi csoportok helyzete viszonylag jól követhető, hiszen az önkormányzat és az intézményei között jó és szoros munkakapcsolat alakult az évek során.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

Napjainkban egyre gyakrabban használt fogalom a mélyszegénység. Nemcsak tudományos fogalom a szociológiában, de a hétköznapi élet jelensége. Azt jelenti, amikor valaki vagy valakik tartósan a létminimum szintje alatt élnek és szinte esélyük sincs arra, hogy ebből önerőből kilépjenek.

A mélyszegénység összetett jelenség, amelynek okai többek között társadalmi és gazdasági hátrányok, iskolai, képzettségbeli és foglalkoztatottságbeli deficitekben mutatkoznak meg, és súlyos megélhetési zavarokhoz vezetnek. A szegénység kialakulásának okai többek közt a rendszerváltást követően a munkahelyek megszűnésére, a munkanélküliségre, a munkaerő-piaci esélyek szűkülésére – nem kis részben az oktatás és képzés hiányosságaira –, a jóléti ellátások által kezelni nem tudott egyéni, családi válsághelyzetekre, a megfelelő ellátásokhoz, szolgáltatásokhoz történő hozzáférés hiányosságaira vezethetők vissza. (Ld. pl. A tartós szegénység csökkentésének lehetőségei Magyarországon, Budapest Intézet, 2012, www.budapestinstitute.eu/uploads/BI_tartos_szegenyseg_okok_1.1.pdf). A mélyszegénység hatása az alapvető létfeltételekben, a lakhatási, táplálkozási körülményekben, az érintettek egészségi állapotában is jelentkezik. A szegénység szempontjából meghatározó társadalmi jellemző a családok gyermekszáma, illetve a gyermekszegénység („a szegénység fiatal arca”: a szegények mintegy 30%-a 0–17 éves korosztályhoz tartozik), valamint a falusi lakókörnyezet (a szegények több mint fele községekben él).

Ez az állapot az érintetteket nagyon gyorsan megbélyegzi és a társadalomból való kirekesztettségüket okozza. A társadalmi leszakadás meghatározó részben tehát a szegénységgel összefüggő körülményekből fakad. A szegregáció mértéke, a társadalmi élet jelentős területeiről való tömeges kizáródás súlyos társadalmi probléma.

Ma Magyarországon minden harmadik ember (kb. 3 millióan) a szegénységi küszöb alatt él, közülük 1,2 millióan mélyszegénységben. A szegénységi kockázatok különösen sújtják a gyermekeket és a hátrányos helyzetű térségekben élőket. A cigányok/romák nagy többsége ehhez az utóbbi csoporthoz tartozik.

A gyakorlatban a mélyszegénység fogalmát azonosítják a cigánysággal. Ez nem más, mint az etnikai és szociális dimenzió összemosása, és ezzel a társadalmi kirekesztettségéből fakadó összes probléma „cigánykérdésként” való felfogása. Fontos azonban tudomásul venni, hogy a cigányság és a mélyszegénység két olyan halmazt képez, melynek van ugyan közös metszete, ám a kettő nem fedi teljesen egymást. Nem igaz, hogy minden mélyszegénységben élő ember cigány/roma. Az viszont kijelenthető, hogy a cigányok élete a mélyszegénységtől függetlenül is sokkal inkább terhelt az őket érintő diszkrimináció rejtett és nyílt dimenzióinak a kíméletlen érvényesülése miatt. (Cserti-Csapó-Orsós 2012)

E terület vonatkozásában a következőkben tekintsük át azokat az alapvető jogszabályi rendelkezéseket, amelyek a foglalkoztatási és szociális, valamint egészségügyi ellátásokhoz történő hozzáférés, a lakhatási körülmények javítását szolgálhatják.

- A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.) meghatározza a pénzbeli, a természetben nyújtott és a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások egyes formáit, a jogosultság feltételeit, annak megállapítását, a szociális ellátás finanszírozásának elveit és intézményrendszerét, a szociális ellátást nyújtó

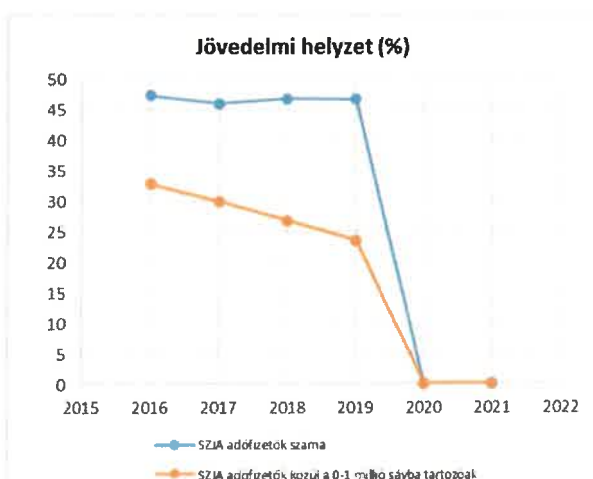
szervezet és a jogosult közötti jogviszony főbb elemeit, továbbá a fenntartónak a szolgáltatóval, illetve intézménnyel kapcsolatos feladat- és jogkörét, valamint a személyes gondoskodást nyújtó szociális, gyermekjóléti, gyermekvédelmi tevékenységet végző személy adatainak működési nyilvántartására vonatkozó szabályokat.

- A családok támogatásáról szóló 1998. évi LXXXIV. törvény (a továbbiakban: Cst.) meghatározza az állam által nyújtandó családtámogatási ellátások rendszerét, formáit, az ellátások jogosultsági feltételeit, valamint az ellátások megállapításával és folyósításával kapcsolatos legfontosabb hatásköri és eljárási szabályokat.
- A foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (a továbbiakban: Flt.) célja a munka és a foglalkozás szabad megválasztásához való jog gyakorlásának elősegítése, a foglalkoztatási feszültségek feloldása, valamint az álláskereső támogatásának biztosítása.
- A nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. tv. célja a nemzetiségek sajátos kultúrájának megőrzésének, anyanyelvük ápolásának és fejlesztésének, egyéni és közösségi jogainak széleskörű biztosításának elősegítése, figyelemmel Magyarország Alaptörvényében a magyarországi nemzetiségek ügye iránt kinyilvánított felelősségvállalásra, továbbá a nemzetiségek védelme érdekében.
- A gyermekek védelméről és a gyámsági igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) célja, hogy megállapítsa azokat az alapvető szabályokat, amelyek szerint az állam, a helyi önkormányzatok és a gyermekek védelmét ellátó természetes és jogi személyek, továbbá jogi személyiséggel nem rendelkező más szervezetek meghatározott ellátásokkal és intézkedésekkel segítséget nyújtsanak a gyermekek törvényben foglalt jogainak és érdekeinek érvényesítéséhez, a szülői köteleességek teljesítéséhez, illetve gondoskodjanak a gyermekek veszélyeztetettségének megelőzéséről és megszüntetéséről, a hiányzó szülői gondoskodás pótlásáról, valamint a gyermekvédelmi gondoskodásból kikerült fiatal felnőttek társadalmi beilleszkedéséről. A törvény meghatározza a megjelölt célok elérése érdekében a gyermekek alapvető jogait és e jogok érvényesítésének garanciáit, a gyermekek védelmének rendszerét, alapvető szabályait.

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

3.1. számú táblázat - Jövedelmi helyzet		
Év	Az SZJA adófizetők száma	Az SZJA adófizetők közül a 0-1 millió forintos jövedelemsávba tartozók
	az állandó népesség %-ában (TS 059)	szja fizetők %- (TS 060)
2016	47,42	32,85
2017	46,12	29,98
2018	46,90	26,86
2019	46,80	23,53
2020	0,00	0,00
2021	0,00	0,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A szegénység számos társadalmi tényező által meghatározott, összetett jelenség, okai között szerepelnek társadalmi és kulturális hátrányok, szocializációs hiányosságok, alacsony vagy elavult iskolai végzettség, munkanélküliség, egészségi állapot, a családok gyermekszáma, a gyermekszegénység, de a jövedelmi viszonyok mutatják meg leginkább.

Az alacsony jövedelműek bevételeinek számottevő része származik a pénzbeli juttatások rendszereiből.

Az inaktív emberek között nagy arányban fordulnak elő az alacsony iskolai végzettségűek, a megváltozott munkaképességűek. Településünkön - a tapasztalataink szerint - a munkaerő-piacra jutás fő akadályai: az alacsony iskolázottság, a tartós munkanélküli létből fakadó motiváltsági problémák, a társadalmi előítélet jelenléte.

Településünk lakosai szerény, de egyelőre még elfogadható körülmények között élnek. Az elmúlt évtizedekben kialakított otthonok fenntartása azonban ma már egyre nehezebb. Ennek legfőbb oka a nagymértékű munkanélküliség. Az emberek többsége a korábban összegyűjtött megtakarításait feléli, újabb megtakarításokra nincs lehetőség. Sajnálatos módon a fiatalok nem tudnak segíteni az idős szülőknek, éppen ellenkezőleg, a szülők segítik ki a fiatalokat. Szomorú, hogy jelenleg a nyugdíj tűnik a legbiztosabb bevételi forrásnak.

A lakosság pénzeszközökbe, értékpapírba fektetett megtakarításairól nincs adat. Az viszont az idősebbek elmondásaiból kitűnik, hogy ők, ha szerény mértékben is, de takarékoskodnak, gondolván arra, hogy egy haláleset a gyerekeiket a tragédián túl, anyagi megterheléssel ne sújtsa.

A településen 2600 lakóingatlan található. A családok kevés kivétellel saját tulajdonú családi házban élnek. Sok olyan otthon van, ahol több generáció él együtt. A házak jövedelmi helyzetéről, a tulajdonosok igényéről, igényességéről függően karbantartottak. A lakások kb. 85 %-a összkomfortos (villany, víz, gáz, telefon, kábeltévé, internet).

Több hektáros földterülettel több, helyi és nem helyi vállalkozó rendelkezik, ezeken a területeken mezőgazdasági tevékenység folyik.

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

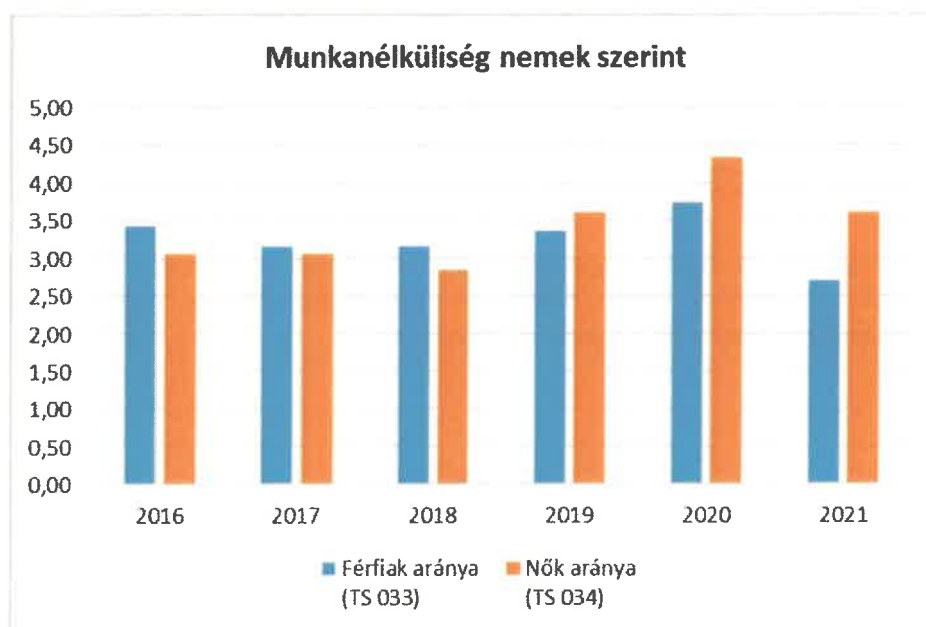
A HEP-ben elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ftl.) és a Mőtv-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

Dél-Dunántúl Magyarország gazdaságilag kevésbé fejlett, országos viszonylatban magasabb munkanélküliséggel és alacsonyabb foglalkoztatási és aktivitási aránnyal rendelkező régiója. A régió gazdasági élete a szolgáltatásokra és az ipari tevékenységre épül. A lakosság megközelítőleg 60%-a a szolgáltatói szférában dolgozott. A régió munkanélküliségi rátája 2016-ban 3,24%-os volt, ez 5 évvel később 2021-ben is 3.14 %.

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek helyzete;

3.2. 1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint			
Év	Nyilvántartott álláskereső aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
2016	3,42	3,06	3,24%
2017	3,15	3,06	3,11%
2018	3,15	2,84	3,00%
2019	3,35	3,60	3,48%
2020	3,73	4,32	4,03%
2021	2,69	3,59	3,14%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

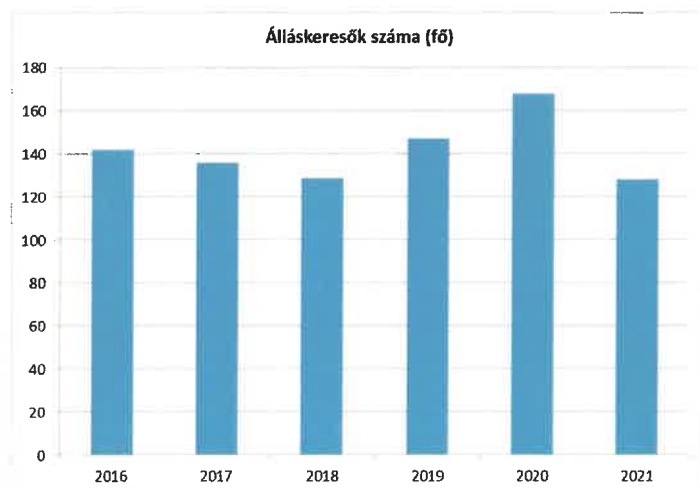

3.2.2. számú táblázat - Nyilvántartott állás keresők száma korcsoportok szerint

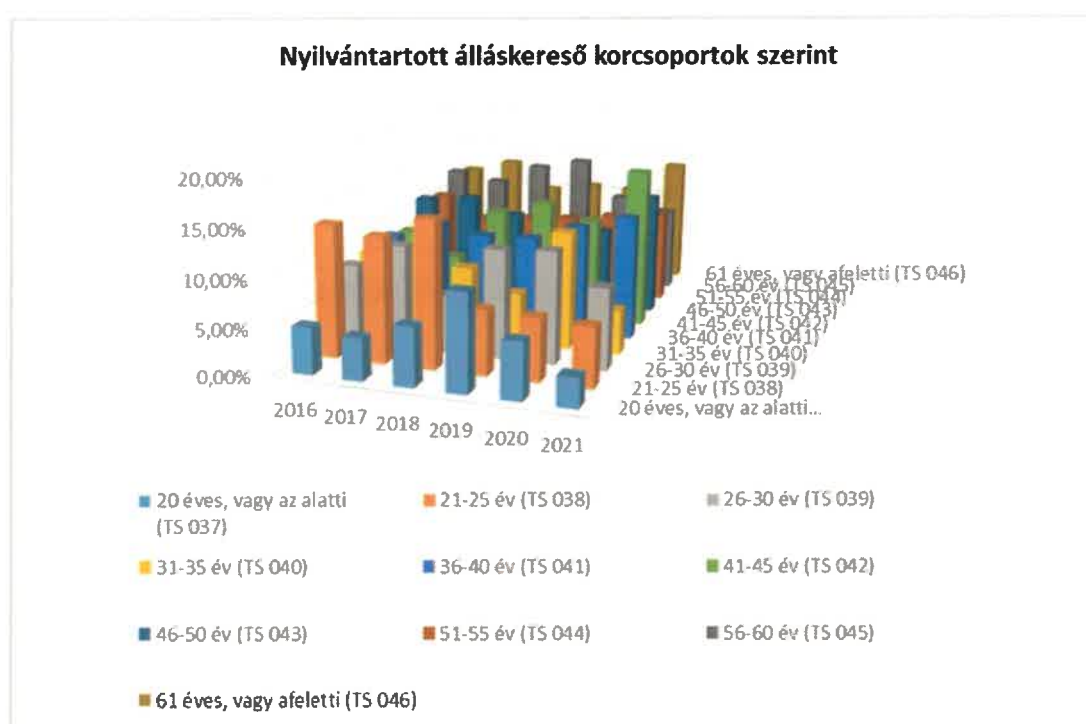
Nyilvántartott állás keresők száma összesen	Év	2016	2017	2018	2019	2020	2021
	Fő összesen	142	136	129	147	168	128
20 éves, vagy az alatti (TS 037)	Fő	7,00	6,00	8,00	15,00	10,00	4,00
	%	4,93%	4,41%	6,20%	10,20%	5,95%	3,13%
21-25 év (TS 038)	Fő	20,00	18,00	20,00	10,00	11,00	8,00
	%	14,08%	13,24%	15,50%	6,80%	6,55%	6,25%
26-30 év (TS 039)	Fő	12,00	15,00	8,00	17,00	20,00	11,00
	%	8,45%	11,03%	6,20%	11,56%	11,90%	8,59%
31-35 év (TS 040)	Fő	12,00	13,00	10,00	8,00	21,00	6,00
	%	8,45%	9,56%	7,75%	5,44%	12,50%	4,69%
36-40 év (TS 041)	Fő	13,00	15,00	13,00	15,00	20,00	17,00
	%	9,15%	11,03%	10,08%	10,20%	11,90%	13,28%
41-45 év (TS 042)	Fő	12,00	8,00	15,00	19,00	19,00	22,00
	%	8,45%	5,88%	11,63%	12,93%	11,31%	17,19%
46-50 év (TS 043)	Fő	16,00	16,00	13,00	12,00	15,00	17,00
	%	11,27%	11,76%	10,08%	8,16%	8,93%	13,28%
51-55 év (TS 044)	Fő	15,00	11,00	11,00	13,00	16,00	13,00
	%	10,56%	8,09%	8,53%	8,84%	9,52%	10,16%
56-60 év (TS 045)	Fő	18,00	16,00	18,00	22,00	18,00	12,00
	%	12,68%	11,76%	13,95%	14,97%	10,71%	9,38%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	17,00	18,00	13,00	16,00	18,00	18,00
	%	11,97%	13,24%	10,08%	10,88%	10,71%	14,06%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A nyilvántartott állás keresők száma nagyságrendileg megegyezik az országos adatokkal: 2016-2021-es időszakban jelentős növekedések vagy csökkenések nem figyelhetők meg. A 2020-es adat magasabb a többi évnél, valószínűsíthetően a világjárvány okozhatta ezt.

Településünkön a 2016-as évben 142 fő szerepelt regisztrált álláskereső státuszban, számuk 2021-re csökkenést majd emelkedést követően 128 főnél állt meg, és az idősor végére a változás nem nevezhető markánsnak. Most is a 20 éves vagy annál fiatalabb regisztrált álláskeresőök összes nyilvántartott munkanélkülieken belüli aránya a legalacsonyabb, és az ötéves ciklusban (2016-2021) megegyezik a tendencia a többi korcsoport arányszámával. Míg korábban a viszonylag magas adat arra mutatott rá, hogy az alacsony életkorból eredő alacsony iskolázottság egyre erőteljesebben csökkentette az elhelyezkedési esélyeket, most a tapasztalat inkább az, hogy a fiatalok nem regisztráltatják magukat, otthon várakoznak szülői támogatást igénybe véve. A magasabb életkorokban az alacsonyabb képzettségi szintet valamelyest ellensúlyozza a növekvő munkatapasztalat. A 25-60 év közti korosztályok arányának mértéke többnyire 9-12%, a két fiatalabb korcsoport esetében a nem túl magas végzettségre valamint a tapasztalat hiányára vezethető vissza ez. Az 61 év feletti korcsoportnál enyhe emelkedést láthatunk, míg 2016-ben a viszonyított arányszám 11,97 %, ez az adat 2021-re 14,06 %-ra emelkedett.

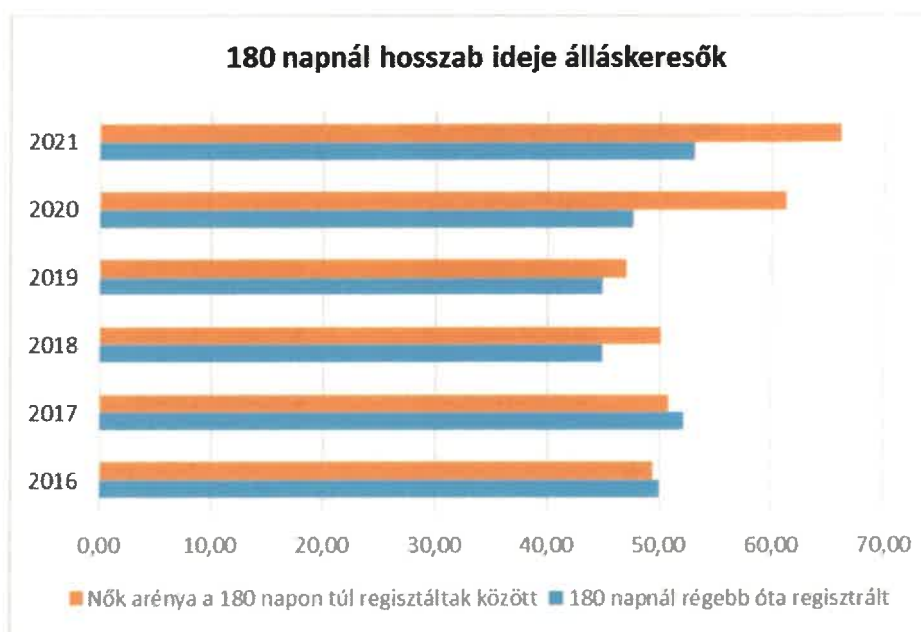

Az álláskeresőkön belül sajátos csoportot képeznek a 180 napnál régebben munkanélküliek: számuk a vizsgált időszakban szinte végig az összes regisztrált munkanélküli felét adják. Ennek hátterében – feltételezhetően – az áll, hogy alkalmi munkák mellet a regisztrációval történő együttműködés bizonyos idő után foglalkoztatást helyettesítő támogatásra jogosíthatja őket, ami csekély, de biztos támogatás. További érdekes adat, hogy a nők mindvégig magasabb arányban képviseltetik magukat a 180 napnál régebben állás nélkül lévők között, illetve az összes munkanélkülin belül is igen magas arányt képviselnek.

A munkanélküliek e speciális csoportjába tartozók valószínűleg alacsonyan iskolázottak, egészségi állapotuk, esetleges szenvedélybetegségük akadályozza a munkaerőpiacra való be- illetve visszajutásukat, szocializációjuk során a társadalom átlagemberétől meglehetősen eltérő motiváltság alakult ki a munka világával szemben, koruk sem teszi őket a munkaerőpiacon keresetté.

3.2.3. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskereső aránya		
Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2016	50,00	49,30
2017	52,21	50,70
2018	44,96	50,00
2019	44,90	46,97
2020	47,62	61,25
2021	53,13	66,18

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága;

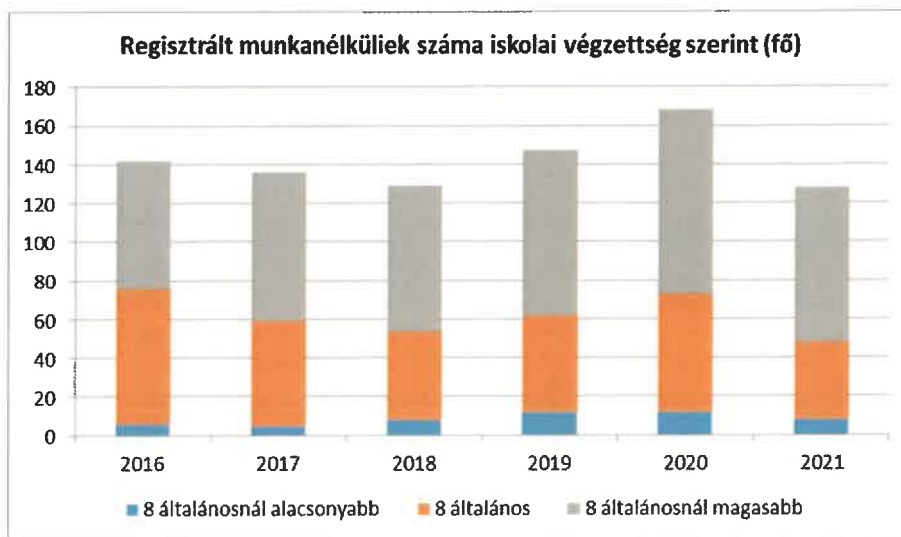
Egy településen az alap-, közép- esetleg felsőfokú oktatás léte és minősége nemcsak egy település, illetve térség gyermekeinek fejlődését befolyásolja, hanem hozzájárul a település népességmegtartó erejének növeléséhez mind a pedagógiai munka, mind az infrastrukturális tényezők, és az eszközellátottság tekintetében is. Adott település alap-, közép- és felsőfokú végzettséggel rendelkező népességének arányát mindez együttesen határozza meg, különösen akkor, amikor kiemelkedő tekintettel kell lenni a környező városok elszívó hatása által generált magas fiatalkori elvándorlásra.

A népesség korösszetétele hasonló súllyal esik a latba egy település lakosságának iskolai képzettsége meghatározásakor, hiszen a fiatalabb korosztály aránya általában magasabb végzettséget is jelent.

3.2.4. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott állás keresők száma iskolai végzettség szerint

Év	Regisztrált munkanélküliek /nyilvántartott állás keresők száma összesen (TS 052)	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott állás keresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség (TS 036)		Általános iskolai végzettség (TS 035)		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség	
		Fő	%	Fő	%	Fő	%
2016	142	6	4,23%	70	49,30%	66	46,48%
2017	136	5	3,68%	54	39,71%	77	56,62%
2018	129	8	6,20%	46	35,66%	75	58,14%
2019	147	12	8,16%	50	34,01%	85	57,82%
2020	168	12	7,14%	61	36,31%	95	56,55%
2021	128	8	6,25%	40	31,25%	80	62,50%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Az alacsony iskolai végzettségű személyekre vonatkozóan látható a 2016. és 2021. közötti időszak adatai. Itt már látható, hogy a 8 általánosnál alacsonyabb végzettségű állás keresők mértéke csekély, a 8 általánost vagy annál magasabb iskolát végzettek arányaiban nagy különbség nem mutatkozik, sőt a magasabb végzettségűek száma magasabb. Az utóbbi években a szakképzett munkaerőhiány miatt többször tapasztalhattuk, hogy a munkáltatók már nem válogattak szakképzett vagy szakképzetlen munkaerő között, aki dolgozni tudott és akart, azt többnyire foglalkoztatták.

A nyilvántartott álláskeresők száma 2016-ban 142 fő, akiknek 4,23 %-a nem rendelkezett általános iskolai végzettséggel, 49,3% elvégezte a 8 általános iskolai osztályt, 46,48 % pedig ennél magasabb végzettséggel is rendelkezett. A munkanélküliek száma 128 fő 2021-ben, és a vizsgált időszakban inkább az figyelhető meg, hogy a 8 általánosnál kevesebbet végzők aránya szinte változatlan, a 8 általánost végzettek aránya csökkenő, a 8 általánosnál többet végzettek aránya pedig növekvő tendenciát mutatott.

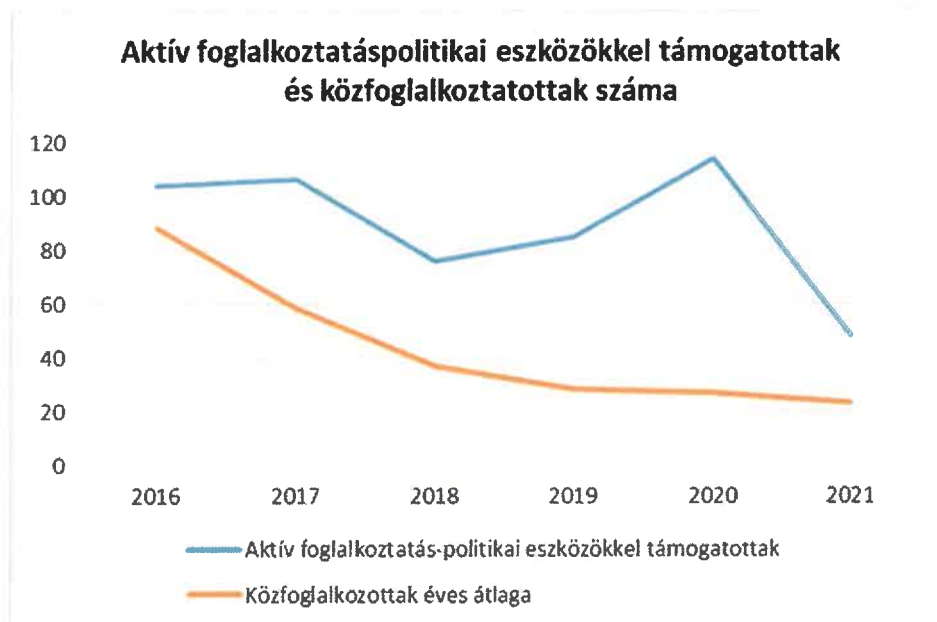
Városunkban felnőttoktatás általános iskolai tanulmányok tekintetében nem működik.

- c) közfoglalkoztatás, közfoglalkoztatásból az elsődleges munkaerőpiacra történő átlépés lehetőségei;

Az elmúlt 5 esztendőben jelentősen csökkent a közfoglalkoztatási programban résztvevők száma. 2016 évhez képest negyedére csökkent a közfoglalkoztatottak száma. Az előző időszakban a finanszírozás is sokkal jelentősebb volt, 80-100% támogatással és magasabb létszámban tudtunk foglalkoztatni munkanélkülieket. A támogatás az utóbbi években többnyire 70%-os és a létszám is jelentősen csökkent.

Megfigyelhető most különösen az alacsony létszámnál, hogy az önkormányzatnál foglalkoztatott emberek személye szinte mindig ugyanabból a körből kerül ki. Biztonságban érzik magukat, már sajátjuknak érzik a megszokott feladataikat. Ez inkább csak a segédmunkás munkakörnél látható. Rendszeresen foglalkoztatunk egy hivatalsegédet is, itt már az álláshely betöltése is szünetel néha, nem maradnak meg az emberek, itt valóban látható, hogy átmeneti foglalkoztatásnak tartják. Jól látszik, hogy a magasabb végzettség teljesen arányos az ambícióval.

3.2.5. számú táblázat - Foglalkoztatáspolitikai		
Év	Aktív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak száma (TS 050)	Közfoglalkoztatottak száma (TS 055)
	Fő	(éves átlag - fő)
2016	104	88
2017	106	58
2018	76	37
2019	85	28
2020	114	27
2021	48	23
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal		

- d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői; közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok;

Bátaszék a térségben betöltött központi szerepének köszönhetően infrastrukturális ellátottságát tekintve nagyon jó helyzetben van, fontos közlekedési csomópont, korábban jelentős vasúti csomópont is volt.

A település mára már mind autópályán (M6), mind főútvonalon (56-os, 55-ös) és vasúton is könnyen megközelíthető. A három nagyobb város (Szekszárd, Baja, Mohács) közelsége miatt a városban nincs autóbusz-pályaúdvár, de a menetrend szerint közlekedő buszjáratok száma magas, ez igazodik a tanrendhez, illetve a napszakokhoz, így a reggeli órákban, valamint a délutáni időszakban számuk igen magas. Biztosított a munkába járás feltétele is.

A városon belüli közlekedést a várost átszelő biciklíút és egy helyijárat könnyíti meg. Ez utóbbi megkönnyíti a város külső részeiből (Kövesd, Lajvér) az iskolába, a munkába járást, az orvoshoz jutást, a különböző szolgáltatások elérését.

- e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük;

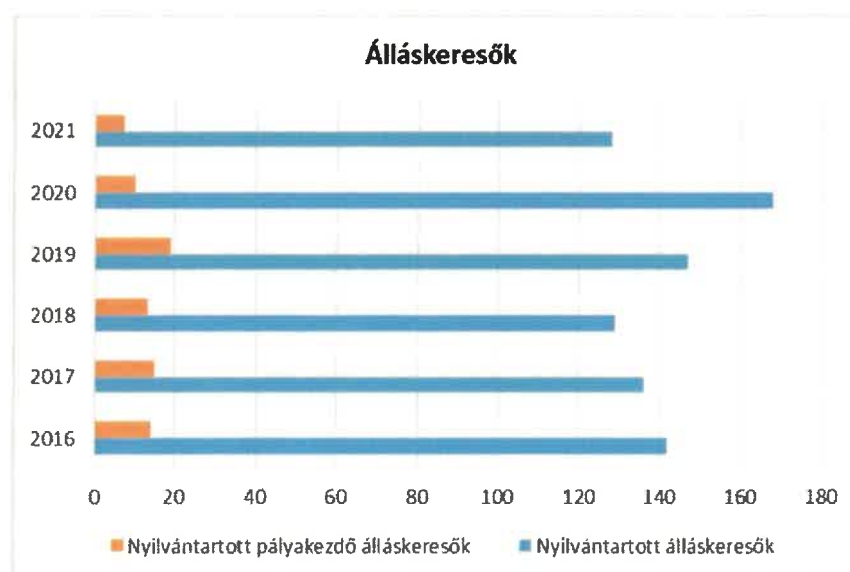
A munkanélkülieken belül a következő speciális helyzetű vizsgált csoportot a pályakezdők alkotják. Városunkban a vizsgált öt év időszakában 2020-ban volt enyhén kiugró a létszámuk, azonban az időszak végére azért csökkenés tapasztalható. Csoportjuk azért is különös figyelmet érdemel, mivel a munka világába való beilleszkedés optimális idejét túllépve egyre nehezebben illeszkednek be a „dolgozó felnőttek” világába, illetve mivel napjainkra egyre jellemzőbb a „gyermekkor” kitolódása, egyre később és egyre kevesebb gyermeket vállalnak a szülők. Egy, a

munkaerőpiacra későn belépő pályakezdő munkanélküli sokkal kevesebb jövedelmet termel egész élete során, így kevésbé hatékonyan kamatoztatja iskoláztatása költségeit, továbbá kevesebb jövedelméből kevesebb gyermeket tud vállalni, illetve kevésbé tud részt venni a fogyasztói társadalom életében.

A pályakezdő fiatalok támogatása nemcsak a településünk érdeke, de nemzetgazdasági érdek is. A jelenleg érvényben lévő adókedvezmény, mely 25 éves korig adómentes jövedelmet biztosít a fiataloknak motivációs hatással bírhat, hiszen sajnos az egyre gyakrabban hallható, hogy „ennyiért én nem fogok dolgozni” vagy „inkább elmegyek külföldre”.

3.2.6. számú táblázat - Pályakezdő állás keresők száma		
Év	Nyilvántartott állás keresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő állás keresők száma (TS 053)
	Fő	Fő
2016	142	14
2017	136	15
2018	129	13
2019	147	19
2020	168	10
2021	128	7

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

- f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése, szakképzéshez, felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok;

A településen a közfoglalkoztatási programon túl egyéb foglalkoztatási program nincs, ez is jelentős központi forrásból valósul meg, melyhez saját erőt kell az önkormányzatnak biztosítani, ez is jelentősen megterheli az egyre szűkebb költségvetést.

A városban felnőttképzéssel foglalkozó oktatás csupán a II. Géza Gimnáziumban van, ahol érettségi bizonyítványt szerezhetnek az érdeklődők (utóbbi években érdeklődés hiányában nem volt felnőttképzés), illetve a közeli megyeszékhely, Szekszárd és Baja nyújt lehetőséget a tanulásra. Itt a képzési kínálat igazodik a munkaerő-piaci igényekhez. A támogatott képzésekben elsősorban regisztrált álláskeresőket vehetnek részt.

- g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása;

A fentiekben már említett finanszírozási lehetőségek szabják meg, hogy hány személyt, milyen kondíciókkal tudunk bevonni az önkormányzat által szervezett közmunkaprogramokba, viszont arra vonatkozóan, hogy a város lakosságának hány százaléka él mélyszegénységben és hány a roma közülük, nincs adatunk.

- h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

A foglalkoztatási diszkrimináció elsősorban a munkahelyi felvételnél, másodsorban az elbocsátásoknál érhető nyomon. A munkaerő-piacról történő kiszoruláshoz leginkább az egészségi állapottal, iskolai végzettséggel, valamint származással és életkorral összefüggő megkülönböztetés járulhat hozzá.

Az önkormányzatnál az állásokra kiírt pályázatok, valamint azok elbírálása során hátrányos megkülönböztetésre nem került sor, és nincs tudomásunk arról, hogy a városban más foglalkoztatónál történt volna ilyen eset.

- i) digitális ismeretek megszerzésének és hozzáféréseinek lehetőségei.

Városunkban a művelődési ház és a könyvtár is digitális információs pontnak tekinthető. Az elmúlt időszakban néhány alkalommal lehetőséget nyújtottunk a teljesen alap felhasználói szintű ismeretek elsajátítására. Különösen nagy igény nem mutatkozott erre, szinte mindenkinek van már okostelefonja, aminek a használatával tökéletesen beéri. Nyomtatási lehetőséggel és ritkán e-mail küldési lehetőséggel keresik fel leginkább a könyvtárunkat, a művelődési házat vagy az önkormányzati hivatalt.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

A jogszabály alapján a szociálisan rászorult személyek részére a következő pénzbeli és természetbeni ellátások nyújthatók:

- pénzben: időskorúak járadéka, foglalkoztatást helyettesítő támogatás (FHT), egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás (EGYT) – e két utóbbit a jogszabály aktív korúak ellátásaként nevesít –, ápolási díj, melyet a járási hivatal állapít meg;
- települési támogatás (melyet átruházott hatáskörben a szociális bizottság vagy a polgármester állapít meg);
- egyes szociális rászorultságtól függő pénzbeli ellátások egészben vagy részben természetbeni szociális ellátás formájában is nyújthatók, így pl. a lakhatáshoz kapcsolódó, rendkívüli települési támogatás
- természetbeni ellátás: közgyógyellátás, egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság (járási hivatalhoz), köztemetés.

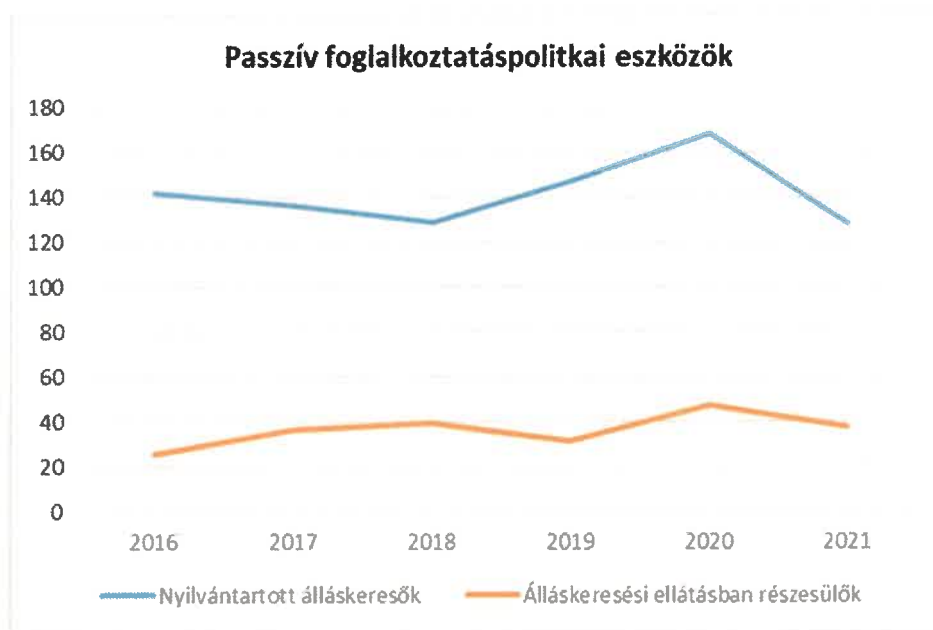
Bátaszék Város Önkormányzata Képviselő-testületének az 1/2019 (I.31.) önkormányzati rendelete a települési támogatásról és egyéb szociális ellátásokról összhangban van az Szt. előírásával.

2017-re minden munkanélküliekhez kapcsolódó pénzbeli ellátás a járási hivatalokhoz került.

A munkanélküliség esetén igényelhető ellátások a Kormányhivatal ill. Járási Hivatal hatáskörében vannak.

Az elmúlt öt évben az álláskeresői ellátásban részesülők száma 25 főről 37-re emelkedett, csökkenés a 2016-os évhez képest nem volt, ellentétben a nyilvántartottak számával, ahol némi csökkenés látható, főleg a kiugró 2020-as évhez képest.

3.3. 1. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresői ellátásai I.				
Év	Nyilvántartott álláskeresői száma (TS 052)		Álláskeresői ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresői száma (TS 047)	
	Fő	15-64 év közötti népesség %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2016	142	3,58%	25	17,61%
2017	136	3,44%	36	26,47%
2018	129	3,33%	39	30,23%
2019	147	3,85%	31	21,09%
2020	168	4,45%	47	27,98%
2021	128	3,46%	37	28,91%
Forrás: TelR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal				

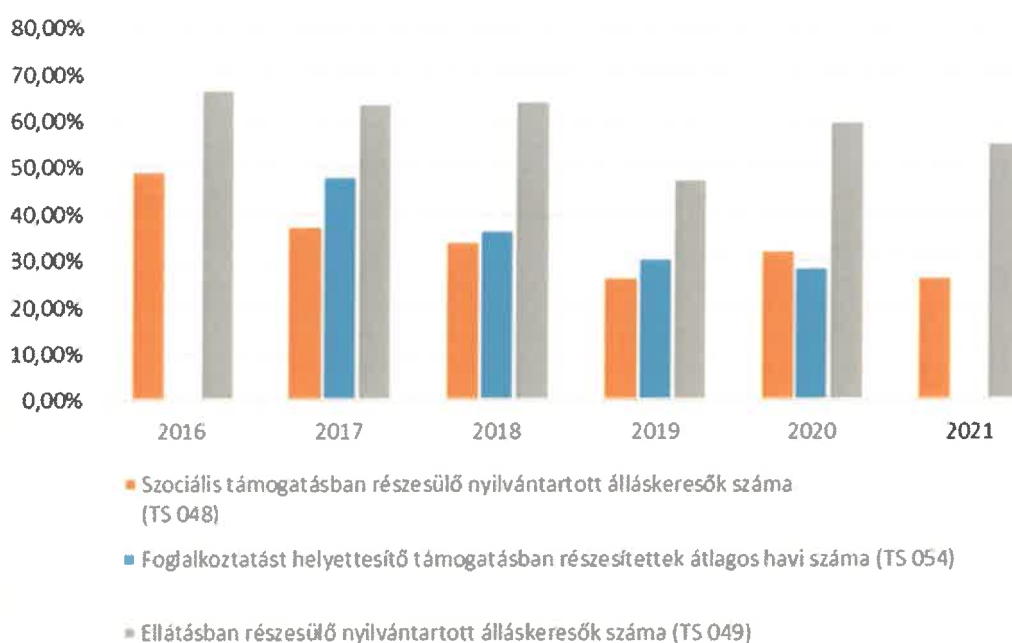

3.3.2. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresői ellátásai II.

Év	Szociális támogatásban részesülő nyilvántartott álláskeresői száma (TS 048)		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma (TS 054)		Ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresői száma (TS 049)	
	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2016	70	49,30%	0	0,00%	95	66,90%
2017	51	37,50%	66	48,29%	87	63,97%
2018	44	34,11%	47	36,78%	83	64,34%
2019	39	26,53%	45	30,62%	70	47,62%
2020	54	32,14%	48	28,73%	101	60,12%
2021	34	26,56%	0	0,00%	71	55,47%

Forrás: TelR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Passzív foglalkoztatás-politikai eszközkel támogatottak száma a 15-64 év közötti népesség arányában II. (%)

3.3.3. számú táblázat - Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás

Év	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesítettek havi átlagos száma (TS 056)
	fő
2016	0
2017	22
2018	24
2019	23
2020	23
2021	0

Forrás: TeIR, KSH

A foglalkoztatási adatokat mindig annak a tudatában kell értelmeznünk, hogy van a hátrányos helyzetben élőknek egy rétege, akik nem hajlandók sem regisztrálni sem más formában együttműködni az elhelyezkedésük érdekében, így a statisztikákba sem láthatóak.

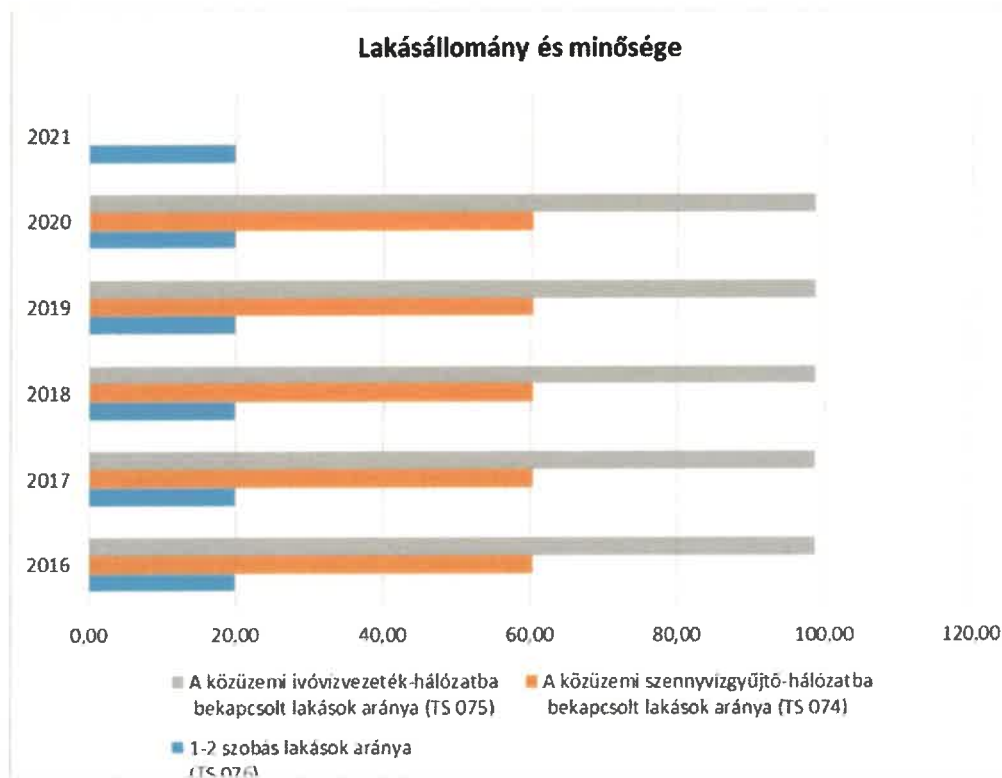
3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány

Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Épített lakások száma (TSv 077)	Épített lakások száma 1000 lakásra (TS 078)	1-2 szobás lakások aránya (TS 076)	A közüzemi szennyvízgyűjtő-hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 074)	A közüzemi ivóvízvezeték-hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 075)
	db	db	db	%	%	%
2016	2522	1	0,40	19,94	60,23	98,77
2017	2522	1	0,40	19,90	60,23	98,77
2018	2522	0	0,00	19,90	60,23	98,77
2019	2522	0	0,00	19,90	60,23	98,77
2020	2522	0	0,00	19,90	60,23	98,77
2021	2522	0	0,00	19,90	0,00	0,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

Településünkön lakhatási szegregáció nem mutatható ki: a közszolgáltatásokhoz való hozzáférés a település minden részén megoldott. A teljes jogú társadalmi tagságot akadályozó infrastrukturális körülmények egyik településrészén sem állnak fenn. Bátaszék városában 2600 lakás van.

Az önkormányzati törvény az önkormányzatok ellátandó feladatai közt rögzíti a lakásgazdálkodást. A törvény előírja az önkormányzatok számára a hajléktalanság megelőzésének és a területükön hajléktalanná vált személyek ellátásának és rehabilitációjának kötelezettségét.

a) bérlakás-állomány

A képviselő-testület a lakások, helyiségek bérletéről, valamint elidegenítésük szabályairól szóló 8/2017.(IV. 28.) önkormányzati rendeletében foglaltak alapján az önkormányzati bérlakás gazdálkodás bonyolításával az önkormányzati tulajdonban álló BÁT-KOM 2004 Kft-t bízta meg.

Településünkön a bérlakás állomány 23, ez a vizsgált időszakban nem változott.

A bérlakásokat kétféle rendszerben lehet igénybe venni:

1. a költségelven bérbe adott lakások száma 15;
2. a piaci alapon történő bérbeadással hasznosított ingatlanok száma 8.

Mindkét lakáskategória esetén a lakás bérletére pályázat kerül kiírásra. Költségelven bérbe adható lakást olyan pályázónak lehet bérbe adni, aki a lakás fenntartási költségeit viselni tudja és a bérleti díj összege nem haladja meg a bérlő családja nettó összjövedelmének 15 %-át. Előnyben részesíthető az, aki egyedül neveli gyermekét, 3 vagy több gyermeket nevelő család. A kiutalásról ez esetben a pénzügyi és gazdasági bizottság dönt.

A piaci alapon bérbe vehető lakások esetén bérleti szerződés azzal köthető, aki előre, egy összegben a legtöbb hónapra kifizeti a bérleti díjat.

Lehetőség van szolgálati lakás kiutalására is, amikor az önkormányzat és az intézményei, a városban működő egyéb intézmények megfelelő szakember-ellátottságát kívánja megoldani a képviselő-testület. A bérbeadás az intézményvezető javaslatára történik és a foglalkoztatási jogviszony fennállásáig, ezzel is segítve a pályakezdő értelmiségiek helyben tartását.

Egyik bérlakás sem biztosít elégtelen lakhatási körülményeket.

b) szociális lakhatás

A település külső részében, Kövesden található az önkormányzat szükséglakása. Ez egy régi parasztház, ahol négy lakrész (szoba) került kialakításra. A lakások kiutalására a helyi lakásrendeletben foglaltaknak megfelelően átruházott hatáskörében a polgármester jogosult. A rendelet értelmében ez hat hónapra történhet, és csak abban az esetben, ha az igénylő által lakott és tulajdonában lévő lakás állapota – rajta kívülálló okból – életveszélyessé vált, illetve ha a lakásban való további tartózkodás az igénylő és családja életét közvetlenül veszélyezteti. A szükséglakást a polgármester – kiutalásonként maximum 6 hónapra – mindaddig kiutalhatja, amíg a kérelmező élethelyzete ezt indokoltá teszi.

A szükséglakások kialakítására 2005-ben került sor, és fontos tudni, hogy a bérlők személyében az évek során változás nem igazán történik, többnyire halálukig a lakásban maradnak. A bérlők idős, egyedülálló személyek, akik helyzetükön önerejükben nem tudnak, és nem is akarnak

változtatni, elégedettek a kialakult helyzettel. Az ingatlan villannyal ellátott, a gáz nem került bevezetésre, a fűtést a lakóknak saját maguknak kell megoldani. Víz az udvaron elhelyezett csapból nyerhetnek, míg a WC is az udvaron található.

Szükségletre a tél közeledtével egyre nagyobb igény mutatkozik, szükség lenne ezek számának emelésére, viszont ez forráshiány miatt nem megoldható.

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

Nincs tudomásunk arról, hogy a település ebbe a csoportba tartozó ingatlan lenne.

d) elégtelen lakhatási körülmények, veszélyeztetett lakhatási helyzetek, hajléktalanság

A településen hajléktalan személyről nincs tudomásunk, településszintű lakcíme három személynek van, de lakhatásuk megoldott. Az elégtelen lakhatási körülményű, veszélyeztetett lakhatási helyzetű ingatlanra vonatkozóan nincs nyilvántartásunk. .

e) lakhatást segítő támogatások

Települési támogatás keretében lakásfenntartási támogatásban részesülnek a helyi rendeletben meghatározott jövedelemhatárok szerint a kérelmezők. E területen fontos a családgondozók és szociális ügyintézők korrekt, hatékony együttműködése. A lakásfenntartási támogatásban részesülők száma a vizsgált időszakban szinte folyamatosan csökkent, ha minden év ugyanazon hónapját nézzük, akkor például a számok márciusi hónapban

2016-ban 105,

2017-ben 90,

2018-ban 82,

2019-ben 71,

2020-ban 79,

2021-ben 72,

2022-ben 66

háztartás Bátaszéken.

f) eladósodottság

A lakosság eladósodottságára vonatkozóan adatokkal nem rendelkezünk.

g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

Bátaszéken a külterületeken, nem lakóövezetben elhelyezkedő lakóövezetben élők is hozzáférnek a közszolgáltatásokhoz, közművekkel ellátottak, buszjáratok rendelkezésre állnak. Ezeknek a külterületek a felzárkóztatása folyamatos, hogy megfelelő infrastruktúrával rendelkezzenek. Ma már a város belső részéből is többen vásárolnak „kint” ingatlant, mert kedvezőbb az ára és nyugodtabb körülményeket biztosíthat.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

Településünkön szegregátum nem található.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A települési önkormányzat az egészségügyi alapellátás körében gondoskodik:

- a) a háziorvosi, házi gyermekorvosi ellátásról,
- b) a fogorvosi alapellátásról,
- c) az alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátásról,
- d) a védőnői ellátásról,
- e) az iskola-egészségügyi ellátásról.

• az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

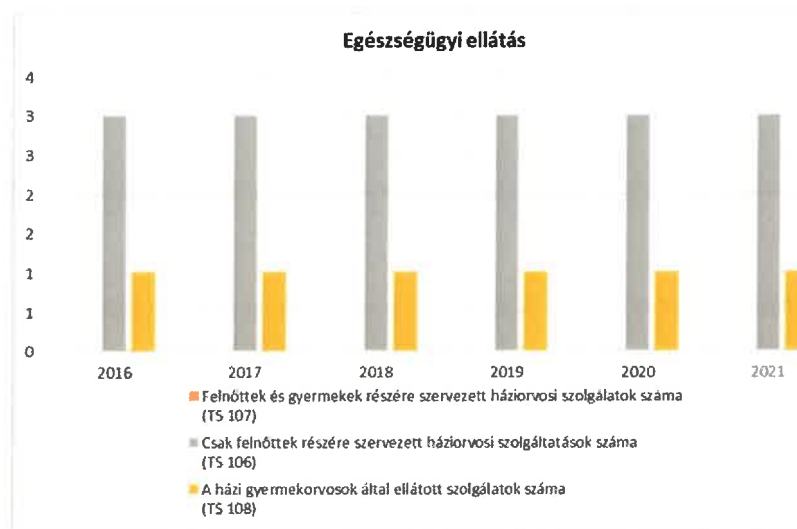
A város lakói számára az egészségügyi alapellátás igénybevétele helyben biztosított egy központi helyen. A lakosság részére 4 felnőtt és 1 házi gyermekorvosi körzet áll rendelkezésre, a felnőtt fogászati rendelők száma 2, ahol a gyermekek részére is biztosított az ellátás és iskolafogászati rendelés is működik. Az iskola-egészségügyi ellátást a nevelési-oktatási intézményekben a házi gyermekorvos biztosítja, illetve az intézményekben a településen dolgozó 4 védőnő egyike látja el a feladatokat. A településen két gyógyszerértár található.

A szakellátást a 18 km-re fekvő megyeszékhelyen, Szekszárdon működő Tolna Megyei Önkormányzat Balassa János Kórháza látja el.

Bátaszéken a központi orvosi ügyelet társulási formában működik. A társulást a környező települések – Alsónána, Alsónyék, Bata, Mórág, Pörboly és Várdomb – alkotják. A hétközi ügyeletet a helyi háziorvosok biztosítják, míg a hétvégi ügyeletbe a társulásban részt vevő települések háziorvosai is besegítenek.

3.6.1. számú táblázat – Egészségügyi ellátás						
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgáltatások száma (TS 108)	Gyógyszertárak és fiókgyógyszertárak száma (TS 110)	Közfogyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (alanyi és normatív alapon kiadott) (TS 133)	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 135)
	db	db	db	db	Fő	Fő
2016	0	3	1	1	0	0,00
2017	0	3	1	2	292	32,65
2018	0	3	1	2	289	34,13
2019	0	3	1	2	260	24,46
2020	0	3	1	2	257	22,86
2021	0	3	1	2	0	0,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar

- **prevenációs és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkori kötelező szűrésekhez) való hozzáférés**

A kora gyermekkori kötelező szűrésekhez való hozzáférés a lakosság számára biztosított.

2018-ban indított programot a képviselő-testület a bányahimlő és a rotavírus ellen. Rendeletben szabályozott feltételektől függően a második vagy pedig mindkét oltást önkormányzati támogatással tudja a kérelmező igénybe venni. A bányahimlő elleni védőoltást (mivel az ingyenessé vált) 2020-ban felváltotta Meningococcus B törzs (agyhártyagyulladás) elleni három oltóanyagból álló oltási sorozat támogatása, mely 7,9 és 14 hónapos korban adható be. A 6-24 hetes csecsemők számára a rotavírus elleni védőoltást továbbra is biztosítjuk.

- **fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés**

A mozgásszervi betegségben szenvedők számára helyben nem kötelező feladatellátásként az önkormányzat finanszírozásában fizioterápiás kezeléseken való részvételre van lehetőség háziorvosi javaslat alapján.

- **közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése**

A közétkeztetés a Mikrotérségi Óvoda, Bölcsőde és Konyha konyháján megoldott. Az egészséges táplálkozást szem előtt tartva állítják össze az ételeket külön a bölcsődések, az óvodások, iskolások, illetve felnőttek részére.

- **sportprogramokhoz való hozzáférés**

A városban sportpálya, tornacsarnok és tanuszoda található Ezeket igény szerint a helyi lakosok is igénybe vehetik. A településen működik a Bátaszéki Sport Egyesület, amely nemcsak a focistáknak nyújt lehetőséget sportolásra korcsoportonként, hanem a kosárlabdát szeretők számára is megfelelő körülményeket biztosít a rendszeres sportolásra. Jelentős és a település hírnevét öregbíti az igen nagyszámú fiatal tömörítő karate szakosztály is, ahol a fiatal karatékák mind a hazai mind pedig a világbajnokságokon kiemelkedő eredményeket érnek el. A tanuszoda

megépítésével az rendszeres úszásoktatás beépült a nevelési, oktatási intézmények nevelési és tanrendjébe, továbbá az egyesületen belül úszószakosztály is létrejött.

• személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés
--

2005-ben alakult meg a Gondozási Központ, amely nemcsak szociális, de gyermekjóléti és egészségügyi feladatokat is ellát. Az intézmény fenntartója a Bátaszék és Környéke Önkormányzatainak Egészségügyi, Szociális és Gyermekjóléti Intézmény-fenntartó Társulása, a gesztor szerepét városunk tölti be; működési köre az alábbi területekre terjed ki:

1. étkeztetés: Az ellátottak nagy része 65 életévüket betöltött idős emberek, akik rossz egészségi állapotuk miatt igénylik a szolgáltatást, amit napi egyszeri alkalommal – munkanapokon –, ebéd formájában biztosítanak. Az igénybevevők választhatnak, hogy helyben fogyasztják el az ételt, vagy saját maguk viszik el, esetleg kérik a kiszállítást. A tavalyi évben összesen 126-an vették igénybe a szolgáltatást. A szolgáltatás térítésköteles, az intézményi térítési díjat a hatályos szociális rendelet tartalmazza.

2. házi segítségnyújtás keretében a gondozónők gondoskodnak azokról a személyekről, akik

- idős koruk miatt otthonukban önmaguk ellátására saját erőből nem képesek, és nem gondoskodik róluk a hozzátartozó;
- a rehabilitációt követően a saját lakókörnyezetükbe történő visszailleszkedés céljából támogatást igényelnek önálló életvitelük fenntartásához;
- igénylik a közreműködést az alapvető gondozási, ápolási feladatok ellátásában, továbbá az önálló életvitel fenntartásában mind saját maguk, mind lakókörnyezetük higiéniai körülményeinek megtartásában.

A településen 5 gondozónő látja el a feladatokat, akik egész évben kerékpárral keresik fel az ellátottakat. Ez gyakran okoz gondot, hogy az ellátásra szoruló vagy ellátást igénylők száma meghaladja a rendelkezésre álló gondozónők kapacitását.

3. jelzőrendszeres házi segítségnyújtás: A településen 60 készülék került kihelyezésre. A 24 órás ügyelet során biztosítani tudjuk, hogy a segélyhívás beérkezését követően a lehető legrövidebb időn belül, intézkedés történik a krízishelyzet megszüntetése érdekében.

4. nappali ellátás: Az intézmény rendelkezik pihenésre alkalmas helyiséggel, társalgóval, közlekedő helyiséggel, melegítő konyhával, ebédlővel, fürdőszobával és nemenkénti elkülönített illemhellyel, amelyek mozgáskorlátozottak számára is használhatóak, és felkészült, szakképzett gondozónők által nyújtott, egyénre szabott komplex gondozási terv alapján egészségügyi, fizikai, mentálhigiénés feladatokat látnak el. Mindezek mellett foglalkozásokat és szabadidős tevékenységeket szerveznek számukra. A szolgáltatás igénybevétele a világjárvány ideje alatt nem volt biztosítható, sajnos ez komoly törést okozott, most kezdenek visszatérni és kicsit bátrabban közösségbe menne, jelenleg 8-10 fő jár be rendszeresen az intézménybe.

5. családsegítés és gyermekjóléti szolgálat keretében az alábbi feladatokat látják el a családgondozók:

A szociális segítő munka keretében biztosítjuk:

- a szociális, életvezetési, mentálhigiénés, jogi, pszichológiai tanácsadást,
- az anyagi nehézségekkel küzdők számára a pénzügyi, természetbeni ellátásokhoz, továbbá a szociális szolgáltatásokhoz való hozzájutás megszervezését, és igénylését,
- különböző pénzügyi támogatások és ellátások ügyintézését, mint pl. nyugdíj, családtámogatások, stb.
- kapcsolati problémák megoldásának segítségét,

- a szociális segítő tevékenységet, a családban jelentkező működési zavarok, illetve konfliktusok megoldásának elősegítését, ami gondozási terv alapján folytatott többszöri találkozást és munkát jelent,
- tartós munkanélküliek, a fiatal munkanélküliek, a lakhatási problémákkal küzdők, a fogyatékossgal élők, a szenvedélybetegek, illetve egyéb szociálisan rászorult személyek és családtagjaik részére tanácsadás nyújtását,
- adományok gyűjtését és a rászorulókhöz eljuttatását.

• **drogprevenciós szolgáltatások**

Konkrét drogprevenciós szolgáltatások, programok nem működnek városunkban.

• **hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor**

A fentiekről adat nem áll rendelkezésünkre.

• **előnyben részesítés (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül**

Népkonyhas étkeztetés szeretnénk bevezetni, a döntés meg is született, de sajnos a kivitelezés még várat magára.

3.6.2. Népkonyha	
Év	Népkonyhán kiosztott ételadagok száma (db)
2016	n.a.
2017	n.a.
2018	n.a.
2019	n.a.
2020	n.a.
2021	n.a.
Forrás: Önkormányzati adat	

3.7 Községi viszonyok, helyi közelet bemutatása

Bátaszéken színes és programokkal teli közösségi élet zajlik... Ez volt általánosságban jellemző a kisvárosunkra. A világjárvány a mi településünk életét és közösségi életvitelét nagyon drasztikusan befolyásolta. Jelenleg megállapítható, hogy az újjáépítési törekvések zajlanak.

közösségi élet szinterei, fórumai

Bátaszéken a helyi közösségi élet központja a Keresztély Gyula Városi Könyvtár és 2016-ban végrehajtott átszervezést követően a Bátaszékért Marketing NKft. által működtetett Petőfi Sándor Művelődési Ház. Az intézményekben végzett közművelődési tevékenység a helyi társadalom kulturális szükségletei, önművelő, önképző, amatőr művészeti ambícióinak, társas kapcsolatigényének, közéleti, közösségi, szórakozási lehetőségeinek felismerését, szervező segítségének biztosítását, szakmai szolgálatát jelenti – egy gazdaságilag egyre nehezező világban.

3.7.1. számú táblázat - Intézményi ellátottság (2019)			
Tornateremmel, tornaszobával ellátott köznevelési intézmények száma (intézmény székhelye szerint) (TS 102)	Sportcsarnok, sportpálya léte (TS 103)	A települési könyvtárak kikölcsönzött egységeinek száma (TS 104)	Közművelődési intézmények száma (TS 105)
db	van/nincs	db	db
2	igen	9 536	12
Forrás: TelR, KSH Tstar			

közösségi együttélés jellemzői, konfliktuskezelési megoldás

Bátaszék városában élő német és a roma nemzetiség érdekeit is nemzetiségi önkormányzatok biztosítják. Mindkét nemzetiségi önkormányzat tevékenységének fő célja, hogy hagyományait, kulturális örökségüket ápolva a település életében aktívan részt vegyenek. A nemzetiségi önkormányzatok és a települési önkormányzat szorosan együttműködnek.

A 2001. évi népszámlálás során településünkön 134-en vallották magukat romának, míg német származásukat 546-an vállalták. 1 fő görög, 6 horvát, 3 szerb, 3 szlovák és 4 ukrán nemzetiségű személy is élt ekkor városunkban. A 2011. évi népszámlálás során településünkön 126-an vallották magukat cigánynak, míg német származásukat 443-an vállalták. 5 horvát, 8 szerb, 9 szlovák és 5 kínai nemzetiségű személy is élt ekkor városunkban.

A nemzetiségek jól megélik egymás mellett, hiszen egymás rendezvényeit is szívesen látogatják, így etnikai ellentétből adódó konfliktus nem volt a városban.

helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai

A Gondozási Központ egész évben gyűjti a különböző adományokat. Ruhákat minden munkanapon fogadnak, de bútor és más háztartási cikk felajánlás is érkezik.

2012 decemberében első alkalommal és 2019-ig minden évben áruházi gyűjtést szerveztek a helyi boltokban (CBA, SPAR, COOP). A lebonyolításában nagy segítséget jelentett a helyi gimnázium tanulói által végzett közérdekű munka. A gyűjtésből nagy mennyiségű tartós élelmiszer és édesség gyűlt össze, amit a boltban vásárlók adományoztak.

Az önkormányzat egy adományszámlát hozott létre, melyen a rászorulóknak részére lehet pénzügyi támogatást nyújtani, melyből az ünnepekhez kapcsolódóan készülnek élelmiszer-csomagok, higiéniai csomagok. Húsvét és Karácsony előtt 140-160 rászoruló részére állítottak össze az élelmiszer-csomagokat.

a helyben élő nemzetiségek kulturális sokszínűségének bemutatása és kulturális identitásuk megőrzésének lehetőségei

A német nemzetiség önkormányzati és állami támogatással saját házat működtet Bátaszéken. Ez nagy előrelépés számukra. Összetartó és aktív közösség, a város rendezvényein minden alkalommal képviseltetik magukat. Hagyományőrző táncsoportokat is működtetnek több korosztályban. Minden évben megrendezésre kerül a Pünkösdi rétesfesztivál, melynek fő szervezőereje a német nemzetiség, rendkívül kedvelt a város lakossága és a környező települések körében is.

helyi lakossági önszerveződések

Civil közösségek szép számban működnek Bátaszéken, akik a település életének igazi mozgatórugói. Több lakossági önszerveződés nőtte ki magát civil szervezetté, így lehetőségük nyílik arra, hogy ne csak saját erejükre, hanem pályázati forrásokra is építhessenek tevékenységeik, céljaik megvalósítása során.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

A települési önkormányzat minden tekintetben segíti a nemzetiségi önkormányzatok tevékenységét. Bátaszék Város Roma Nemzetiségi Önkormányzata. Alacsony költségvetésükből igyekeznek támogatni az iskolakezdést, táboroztatást szerveznek, Roma nemzetiségi napot tartanak meghívott vendégekkel a városban.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Fontos, hogy a mélyszegénységben élőkről pontos adatokkal rendelkezünk, ezért szükséges a megbízható, pontos adatbázis felfektetése. Ebben mind az önkormányzatnak, mind a családsegítőknek szerepet kell vállalni. A mélyszegénységben élők között olyan „nyilvántartás” felfektetése szükséges, ahol megjelenik a gyermekek létszáma. Nagyon fontos a Gondozási

Központ, a bölcsőde, az óvoda, az általános-, és középiskola, valamint az önkormányzat összehangolt munkája. Az imént említett intézmények közötti párbeszédet a jelzőrendszer kiépítése teremtené meg. Természetesen ez ma is működik, azonban létre kell hozni azt a rendszeres fórumot, ahol ezen intézmények vezetői találkoznak és a mélyszegénységben élők helyzetének javításán fáradoznak.

A romákkal kapcsolatos adatbázisunk hiányos, azonban annak pontosítása számos jogszabályba ütközik, ezért itt a becsült adatokra tudunk támaszkodni.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A mélyszegénységben élőkkel és romákkal kapcsolatban csak becsült adatokkal rendelkezik a település	Átfogó felmérések készítése, elemzése, ezekre épülő fejlesztési irányvonalak meghatározása, prevenciós programok szervezése
A szegénység megelőzése, hatásának mérséklése	Helyi foglalkoztatási eszközök alkalmazása, közfoglalkoztatás bővítése
Hátrányos helyzetek generációkon keresztüli átöröklődése	Szociális, gyermekjóléti, képzési szolgáltatások bővítése
A munkanélküliek számára nagy hátrányt jelent az alacsony iskolai végzettség, valamint a digitális írástudás hiánya	A felnőttképzési intézményekkel, a munkaügyi központtal együttműködve képzési terv kidolgozása, informatikai tanfolyamok szervezése
A lakosság egészségügyi állapotáról nincs átfogó tanulmány	Az egészségi állapot felmérése, szűrőprogramok szervezése, egészségtudatos életmódra törekvés

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

Magyar Országgyűlés 1991. évi LXIV. törvényében kihirdette a Gyermekek Jogairól szóló ENSZ Egyezményt, majd elfogadta a 47/2007. (V.31.) sz. határozatával a „Legyen Jobb a Gyermekeknek 2007-2032” Nemzeti Stratégiát. A dokumentum fő célja volt, hogy csökkentse a gyermekek és családjaik nélkülözését, javítsa a gyermekek fejlődési esélyeit. Ez minden gyermekre kiterjed, de azokra a gyermekekre kell hangsúlyt helyezni, akiknek érdekei a legjobban sérülnek.

Már a gyermek születése és talán fogantatása pillanatától esélyegyenlőtlenség állhat fenn, hiszen nem mindegy, hogy milyen családba érkezik, hazánk keleti vagy nyugati térségében, tanyán, kis vagy nagy településen, kisvárosban, avagy nagyvárosban. Az esélyegyenlőségre ebben a helyzetben is törekedni kell, tehát a cél az, hogy mindenki egyenlő eséllyel jusson az ellátásokhoz, rendelkezzen a kellő információval, tisztában legyen vele, hol érdeklődhet, tudja, milyen ellátások illetik meg, van-e választási lehetősége, az ellátásokat hol igényelheti és az igénylésnek mi a módja. Az utóbbi években született szociális vonatkozású jogszabályokban megvalósult a jogalkotó azon törekvése, hogy az irányelveknek megfelelő, az egyenlő esélyeket biztosító jogszabályok szülessenek.

4.1 A gyermekek helyzetének általános jellemzői gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek

4.1. számú táblázat - Gyermekkorú népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2.számú táblázatból)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
	Fő	Fő	Fő	%	%
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	3 090	3 385	6475	47,72%	52,28%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			181	2,80%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	464	439	903	7,17%	6,78%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	86	89	175	1,33%	1,37%
Forrás: TeIR, KSH Tstar					

A helyi ellátórendszer különféle támogatásokkal és szolgáltatásokkal segíti a családot a gyermek nevelésében, megfelelő támogatások és szolgáltatások nyújtásával védelmet biztosít. Jellemzője még, hogy a veszélyeztetettség megelőzését szolgálja. Ez a köznevelési, egészségügyi, szociális, közművelődési és sport intézményhálózaton keresztül (esetenként civil szervezetek bekapcsolódásával) valósul meg, és az egyes ágazatok együttműködésén alapul. Településünkön a gyermekvédelmi alapellátások kiépültek, a preventív gyermekvédelem minden gyermekekkel foglalkozó intézményben, szakmai programban jelen van.

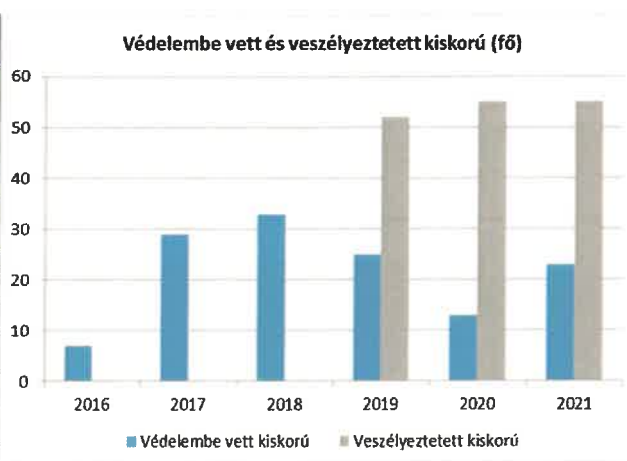
A gyermekszegénység csökkentése átfogó, minden ágazatra kiterjedő intézkedéseket igényel. Az egyes részterületeken a foglalkoztatás, az oktatás, a lakásügy, az egészségügy, a szociális és gyermekjóléti, gyermekvédelmi szolgáltatások egymással összhangban álló és egymásra épülő intézkedéseit kell meghozni, amelyek a gyermek megszületésének pillanatától segítenek az esélyek javításában. A szegénységben vagy szegénység kockázatával élő gyermekek sajátos csoportját alkotják a fogyatékos gyermekek. A fogyatékos gyermeket nevelő családok helyzete az átlagosnál sokkal nehezebb, különösen a halmozottan fogyatékos gyermeket nevelő családok esetében figyelhető meg.

A településre az elmúlt időszakban a lassú népesség csökkenés a jellemző. Ezt igazolja a születések számának csökkenése is. A népesség csökkenést a fiatalok elvándorlása okozza. A 60 éven felüliek aránya a népességen belül jelentősen meghaladja a 18 éven aluliak létszámát. E tendencia további erősödése a település elöregedéséhez vezethet. A fiatalok helyben tartása kiemelt feladat kell, hogy legyen mind a település, mint pedig az ország érdekében.

- a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékossgal élő gyermekek jellemzői, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete;

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek		
Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma (TS 116)	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma (TS 115)
	Fő	Fő
2016	7	0
2017	29	0
2018	33	0
2019	25	52
2020	13	55
2021	23	55

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Bátaszéken a védelembe vett kiskorúak száma 2016-ban 7 volt, mely adat a 2021-es évre 23 főre emelkedett, de látható, hogy az időszakban ennél magasabb szám is volt.

Ezek az esetek többségében iskolai igazolatlan hiányzás miatt, óvodai hiányzás miatt történtek. Súlyosabb esetekben bántalmazás gyanúja miatt lett kiemelve a gyermek a családból, ha nem bizonyosodott be a bántalmazás ténye, visszahelyezték a családba.

A védelembe vétel fenntartása mellett élhetnek a gyermekek saját családjukban. Van olyan eset, amikor a gyermeknél a szülők életvitele, a gyermeket veszélyeztető elhanyagoló szülői magatartás miatt került sor a hatósági intézkedésre.

A védelembe vétel megszűnésének az okai: családba fogadás, a család más településre költözik, a gyermeknél a szociális segítő tevékenységgel sikerül a fennálló problémákat megoldani.

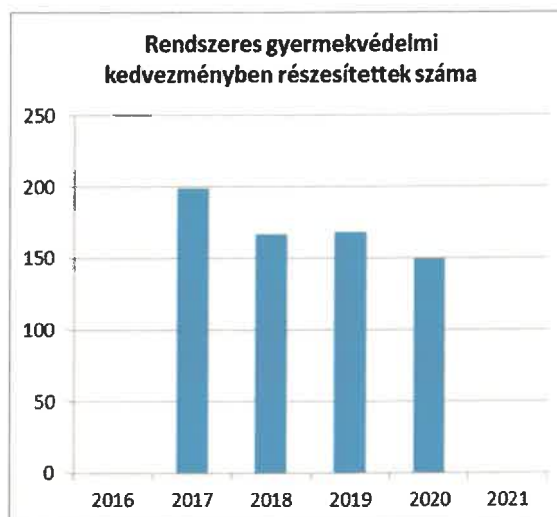
Összességében elmondható, hogy jellemzően sok problémás család kerül a látókörbe (anyagi, életvezetési, szenvedély – és/vagy pszichiátriai beteg szülő, konfliktusokkal terhelt kapcsolatok, gyermeknevelési problémák, iskolakerülés, magatartási problémák, iskolai teljesítménnyel

összefüggő problémák, közösségbe való beilleszkedési nehézség). Szinte minden esetben nagyon komplex problémákkal találkozik a családgondozó.

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők valamint

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek	
Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 111)
	Fő
2016	0
2017	199
2018	167
2019	168
2020	150
2021	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

A fenti táblázatban megfigyelhető, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma csökkenő tendenciát mutat, ennek oka, hogy a kedvezmény megállapítása során kizárólag a jövedelmi helyzet adja az alapot. A jövedelemhatárok hosszú évek óta nem változtak.

A Gyvt. szabályozza a **rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre** jogosultság megállapításának szabályait. Azok, akik számára a város jegyzője az ellátást megállapítja célja annak igazolása, hogy a gyermek szociális helyzete alapján jogosult:

- a gyermekétkeztetési kedvezményre,
- pénzbeli támogatásra,
- valamint a külön jogszabályban meghatározott kedvezmények igénybevételére.

A város jegyzője annak a gyermeknek, fiatal felnőttnek, akinek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsága

a) augusztus 1-jén fennállt, augusztus hónapjában

b) november 1-jén fennállt, november hónapjában

természetbeni támogatást jár. Korábban ezt Erzsébet utalvány formájában kapták a családok (gyermekenként), az utóbbi években ezt felváltotta a készpénz. A Gyvt. 2017. január 1-jén hatályba lépett módosításával a támogatás összege 2017. évtől emelésre és differenciálásra került. A differenciálás alapján a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult és egyben hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek számára emelt összegű támogatás, míg a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermekek

számára alapösszegű támogatás kerül biztosításra. Az emelt összegű támogatás 6.500 Ft/gyermek, az alapösszegű támogatás 6.000 Ft/gyermek értékben került megállapításra.

Ez 2022. augusztus hónapban 165 főt jelentett összesen. Ebből alapösszegű támogatásban 74 fő, emelt összegű támogatásban 91 fő részesült. Alapösszegű kifizetett támogatás összege 444.000 Ft, emelt összegű támogatás összege 591.500 Ft volt. Ezt 12 nagykorú és 153 kiskorú személy kapta.

2022. novemberben 116 fő kapott támogatást. Ebből alapösszegű támogatásban 41 fő, emelt összegű támogatásban 75 fő részesült. Alapösszegű kifizetett támogatás összege 246.000 Ft, emelt összegű támogatás összege 487.500 Ft volt. Ezt 4 nagykorú és 112 kiskorú személy kapta.

c) a gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők helyzete;

A képviselő-testület 2021-ben fogadta el a jelenleg hatályos helyi gyermekvédelmi ellátásokról szóló 9/2021. (VII. 2.) KT rendeletét, melyben a korábbi évekkal ellentétben egységes rendeletben szabályozza a különböző személyes gondoskodási formákat, valamint az egyes pénzbeli támogatásokat. A hatáskört a polgármester gyakorolja.

2021. évben

- iskolakezdési támogatásban 27 fő,
- zeneiskolai támogatásban 9 fő,
- újszülött támogatásban 49 fő

részesült a rendelet alapján.

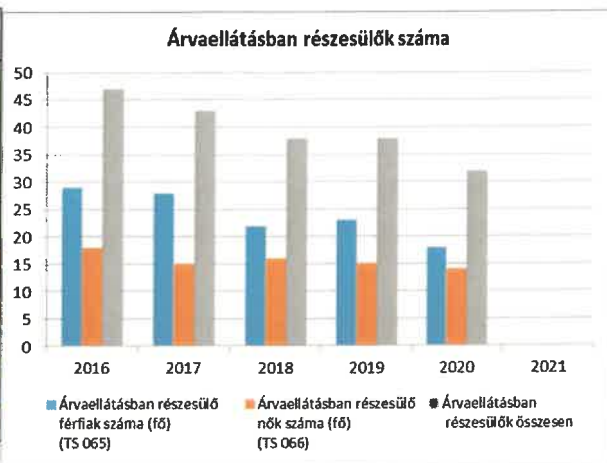
Az önkormányzat által szervezett védőoltási programról fentebb olvasható.

A szociális rendeletünkben foglaltak szerinti települési lakhatási támogatást biztosít a nehéz helyzetben lévő családoknak, ezek a családok télen tüzelőtámogatást is igényelhetnek. Az önkormányzat költségvetésében kiemelt figyelmet fordít a természetbeni támogatások biztosítására is, igaz az idei évben sokkal nehezebb – és a következő években is erre számítunk – a téli tüzelő beszerzése.

Az árvaellátások számáról csak statisztikai adatokból van ismeretünk, de Bátaszéken működik egy alapítvány az árva gyermekekért.

4.1.3. számú táblázat - Árvaelátás			
Év	Árvaelátásban részesülő férfiak száma (fő) (TS 065)	Árvaelátásban részesülő nők száma (fő) (TS 066)	Árvaelátásban részesülők összesen
	Fő	Fő	Fő
2016	29	18	47
2017	28	15	43
2018	22	16	38
2019	23	15	38
2020	18	14	32
2021	0	0	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

d) ingyenes vagy kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők jellemzői

A Mikrotérségi Óvoda, Bölcsőde és Konyha intézményében működik a konyha (helyileg továbbra is az általános iskolában), amely az általános iskola, a gimnázium és az óvoda mellett a bölcsődében étkező gyermekek speciális igényeinek megfelelő étkeztetését is megoldja.

Ingyenesen kell biztosítani a bölcsődei ellátásban vagy az óvodai nevelésben részesülő gyermek számára az intézményi gyermekétkeztetést, ha

- rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül;
- tartósan beteg vagy fogyatékos; vagy olyan családban él, amelyben tartósan beteg vagy fogyatékos gyermeket nevelnek;
- nevelésbe vettek,
- továbbá azok számára is, akik olyan családban élnek, amelyben a szülő nyilatkozata alapján az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg a kötelező legkisebb munkabér személyi jövedelemadóval, munkavállalói, egészségbiztosítási és nyugdíjjárulékkel csökkentett összegének 130 %-át, mely 2022-ben 172.900 Ft.

Ingyenesen kell biztosítani továbbá azon tanulók számára, akik az 1-8. évfolyamon nappali rendszerű oktatásban vesznek részt, és rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülnek vagy nevelésbe vettek.

Kedvezményes (50 %-os) étkezésben az az 1-8. évfolyamon és azon felüli évfolyamon tanuló gyermek részesül, aki három vagy több gyermeket nevelő családban élő gyermek, vagy tartósan beteg, vagy fogyatékos gyermek és nem részesül ingyenes intézményi gyermekétkeztetésben.

bölcsődei ingyenes étkezés: 9 fő,
óvodai ingyenes étkezés: 162 fő,
általános iskolai ingyenes étkezés: 93 fő,
általános iskola kedvezményes étkeztetés: 107 fő,
középiskolában ingyenes étkezés: 0 fő,
középiskolai kedvezményes étkezés: 44 fő.
(a középiskolások = Bátaszéki II. Géza Gimnázium tanulói)

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek helyzete;

Bátaszék városában magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermek nincs.

f) állampolgársággal rendelkező, illetve magyar állampolgársággal nem rendelkező külföldről visszatért, hátrányos helyzetű családban élő gyerekek jellemzői.

Bátaszék városában magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermek nincs.

4.2 Szegregált, teletszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

Településünkön szegregált lakókörnyezet nem található.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

A jogszabályi háttér figyelembevételével tudatosan történik a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek folyamatos felmérése településünkön, ebben az intézmények és a polgármesteri hivatal munkatársai szorosan együttműködnek. Speciális szakemberek (utazó gyógypedagógus, fejlesztőpedagógus,) rendelkezésre állnak az intézményekben.

Az esélyegyenlőség érvényesítése érdekében különös figyelmet kell fordítani minden infrastrukturális és szakmai fejlesztés támogatása esetén a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók és a sajátos nevelési igényű tanulók oktatási helyzetére a beruházásban, fejlesztésben érintett településen, illetve adott esetben a fenntartói, kistérségi, mikrotérségi, stb. társulásban, annak intézményeiben.

a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	Fő	Fő
2016	4	n.a.	-
2017	0	n.a.	-
2018	4	n.a.	-
2019	4	n.a.	-
2020	4	n.a.	-
2021	0	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

A védőnői szolgálat 2013 óta ez 4 fővel működik településünkön. Az egy védőnő által ellátott családok száma az utóbbi két évben összességében nem változott. Van olyan körzet, ahol

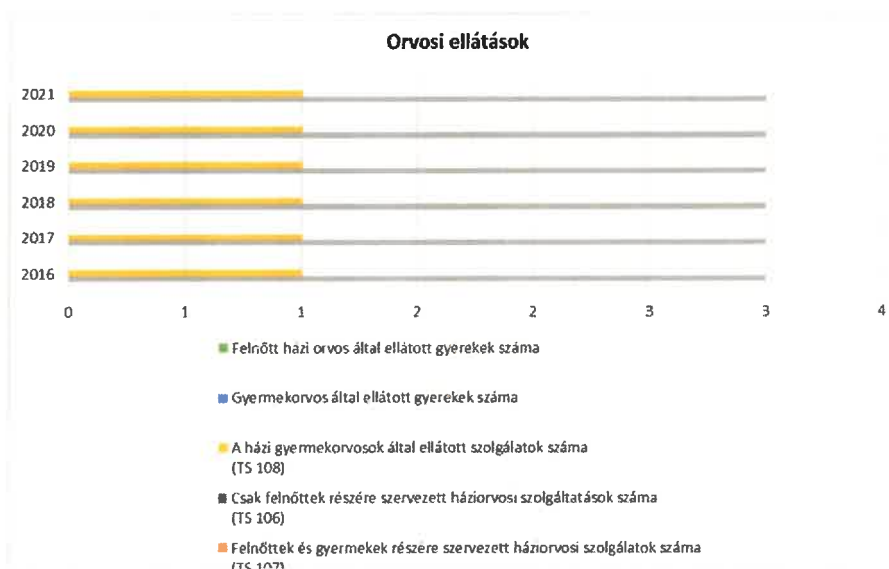
csökkent és van olyan körzet, ahol nőtt a gondozott családok száma. A védőnők munkája a gondozott családok számának stagnálása ellenére növekedett, hiszen egyre több gyermek születik nem optimális körülményeket nyújtó családban, illetve egyre több környezeti ártalmat kell minden 0-6 éves gyermek életében kiküszöbölni.

Bátaszéken a védőnői ellátás folyamatos, jó szakmai színvonalon történik.

b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás					
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott ellátott gyerekek száma
	db	db	db	Fő	Fő
2016	0	3	1	n.a.	n.a.
2017	0	3	1	n.a.	n.a.
2018	0	3	1	n.a.	n.a.
2019	0	3	1	n.a.	n.a.
2020	0	3	1	n.a.	n.a.
2021	0	3	1	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

A házi gyermekorvoshoz való hozzáférés megoldott, jó színvonalú. Gyermek szakorvosi ellátás a megyeszékhelyen Szekszárdon az egészségügyi intézményeken keresztül érhető el. Bátaszéken jó az együttműködés az egészségügyi intézmények illetve a szociális hálózat között.

0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

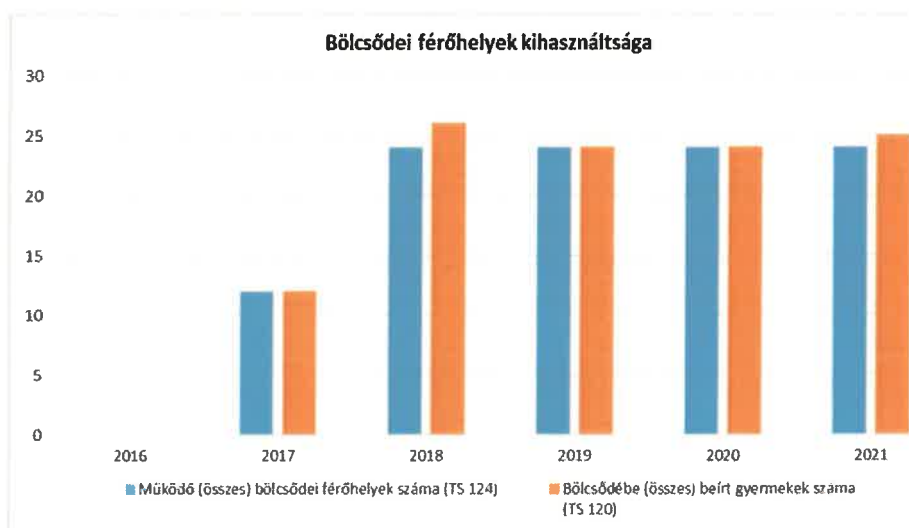
Ezen korosztály speciális igényei az egészségügyi, az oktatási és a szociális-gyermejkölési rendszeren keresztül kerülnek kielégítésre. Ehhez ezen társadalmi alrendszerek szoros együttműködése szükséges, hiszen az esetek többségében komplex, több területre benyúló problémahalmazzal állunk szemben.

Gyermejkölési alapellátás, mint kötelezően nyújtandó szolgáltatás, településünkön hozzáférhető a bölcsődék és óvodák rendszerén keresztül. Bátaszéken családi napközi nem működik.

a) gyermekek napközbeni ellátásai, bölcsődei ellátás;

4.3.3. b.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma								
Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2016	0	0	0	0	0	0	0	0
2017	0	0	0	0	0	0	12	12
2018	0	0	0	0	0	0	24	26
2019	0	0	0	0	0	0	24	24
2020	0	0	0	0	0	0	24	24
2021	0	0	0	0	0	0	24	25

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A településen egy bölcsőde működik. Az ide beíratott gyermekek összlétszáma a vizsgált időszakban állandónak mondható, hiszen folyamatosan maximális létszámmal működik. Mivel a gazdasági helyzet az anyák minél korábbi munkába való visszatérését ösztönzi, ezért 2017. szeptember 1-jétől a férőhelyszám 24 főre bővült, az egy csoport helyett már két csoportban várják a kisgyermeket.

Szeptembertől a két csoporthoz igazodva 4 kisgyermeknevelő és 1 dajka-takarító látja el a napi feladatokat.

Az óvodai gyermekcsoportok száma 9, férőhelyek száma 225. Az óvodába beírt gyermekek száma 2021. októberben 202 gyermek, 2022 májusában 205 gyermek.

b) gyermekvédelem;

Önkormányzat társulás útján nyújt gyermekjóléti szolgáltatást, a feladatot a Gondozási Központ látja el, így a jogszabályban előírt gyermekvédelmi kötelezettségének eleget tesz.

c) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások;

A településünkön dolgozó szakemberek nagyon jó kapcsolatot alakítottak ki a megyeszékhelyen működő Családok Átmeneti Otthonával, ezzel lehetőséget teremtve a markánsan veszélyeztetett családok hajléktalanságtól való megmenekülésére.

d) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés;

Településünk rendelkezik sportpályával, sportcsarnokkal és tanuszodával, sportegyesületünk szakosztályai több területen nyújtanak lehetőséget a sportolást kedvelők számára.

A Gondozási Központ családsegítő- és gyermekjóléti szolgálata a nyári szünidőben az általános iskolás gyermekek részére több alkalommal szabadidős tevékenységeket szervez. Ezen átlagban 15-25 gyermek vesz részt, a buszos kirándulásokra a legnagyobb az igény, de a többi programra is nagy volt az érdeklődés.

e) gyermekétkeztetés (intézményi, hétvégi, szünidei);

A települési önkormányzat már nemcsak a nyári szünet idejére, hanem az összes iskolai szünet alkalmával a szülő kérelmének megfelelő időtartamban a déli meleg főétkeztetést ingyenesen biztosítja a hátrányos helyzetű gyermek és halmozottan hátrányos helyzetű gyermek részére. A szünidei étkezést a települési önkormányzat az adott tanítási szünet időtartamára eső valamennyi munkanapon köteles megszervezni és biztosítani.

2021 év

Tavaszi szünet: 10 fő

Nyári szünet: 15 fő

Őszi szünet: 17 fő

Téli szünet: 17 fő

2022 év

Tavaszi szünet: 11 fő

Nyári szünet: 12 fő

Az önkormányzat nagy hangsúlyt fektet a szociális ellátásokhoz való hozzájutás minél nagyobb mértékben történő eléréséhez. A település lakosságának, illetve az érintettek tájékoztatása kiemelt figyelemmel történik, és elmondható, hogy teljes lefedettséggel működik. A szociális jólét megvalósulását az önkormányzat egyik fő feladatának tekinti.

f) eltérő kultúrájú, vagy a hátrányos és nem hátrányos helyzetű gyermekcsoportok közötti programok;

Erre vonatkozóan nem rendelkezünk adattal.

g) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

Erre vonatkozóan nem rendelkezünk adattal.

h) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások az ellátórendszerek keretein belül.

Előnyben részesítés az ellátó rendszeren belül nincs a településen.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossgal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény határozza meg a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók körét. A 4.§ 12. pont alapján: kiemelt figyelmet igénylő gyermek, tanuló, különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló:

- sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló,
- beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló,
- kiemelten tehetséges gyermek, tanuló,
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény szerint hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermek, tanuló,
- tartós gyógykezelés alatt álló gyermek, tanuló,

a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása, a köznevelési intézménybe és más településen található fejlesztő programokra való eljutás módja, lehetőségei;

Lásd feljebb.

4.4. a) 1.számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek			
Év	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 092)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek aránya az óvodás gyermekekben belül (TS 093)
	Fő	Fő	%
2016	182	24	13,19
2017	225	22	9,78
2018	212	26	12,26
2019	226	22	9,73
2020	215	13	6,05
2021	0	0	0,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4. a) 2. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók			
Év	Általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 094)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya az általános iskolai tanulókon belül (TS 095)
	Fő	Fő	%
2016	n.a.	68	13,55
2017	n.a.	68	14,08
2018	n.a.	57	11,95
2019	n.a.	38	8,09
2020	n.a.	50	10,78
2021	n.a.	0	0,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

4.4. a) 3. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet a középszintű oktatásban						
Év	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gimnáziumi tanulók száma (TS 096)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a gimnáziumi tanulókon belül (TS 097)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók száma a nappali oktatásban (TS 098)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók aránya a tanulók számához viszonyítva (TS 099)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakgimnáziumi tanulók száma (TS 100)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a szakgimnáziumi tanulókon belül (TS 101)
	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2016	6	3	0	0	0	0
2017	4	2	0	0	0	0
2018	5	2	0	0	0	0
2019	3	1	0	0	0	0
2020	4	2	0	0	0	0
2021	0	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4. a) 4. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet		
Év	Megállapított hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 114)	Megállapított halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 113)
	fő	fő
2016	87	35
2017	84	22
2018	89	12
2019	74	20
2020	70	16
2021	69	18

Forrás: TeIR, KSH Tstar

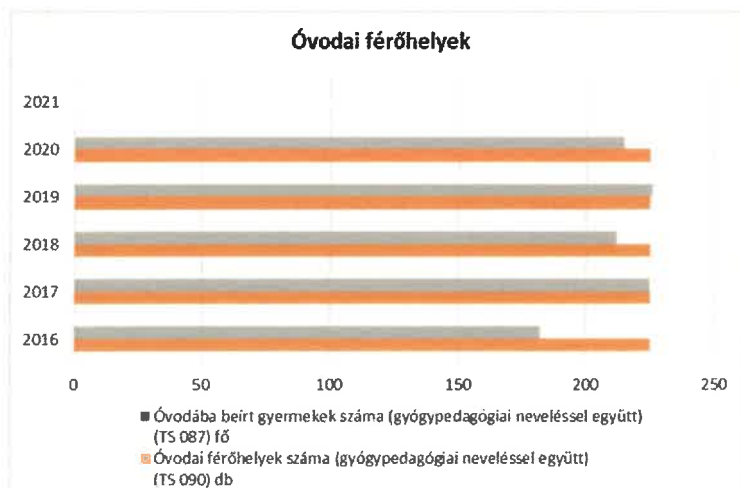

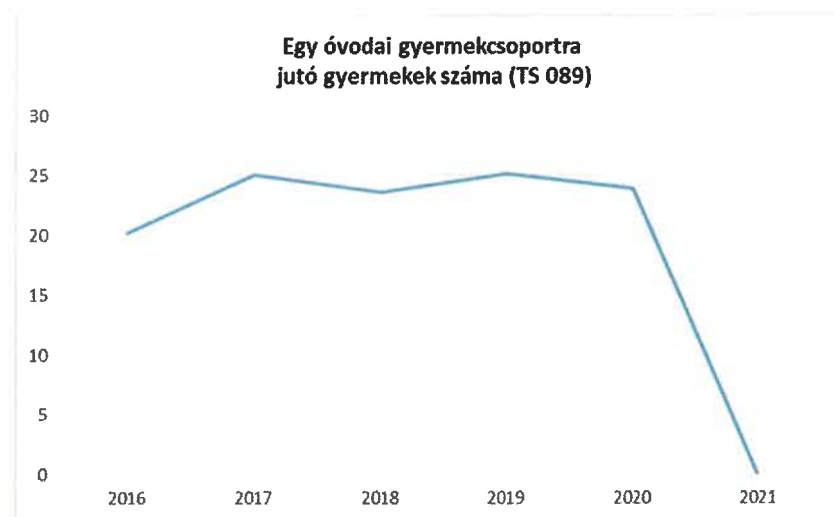
b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

Eddig a sajátos nevelési igényű (SNI) tanulók, gyermekek oktatását minden köznevelési intézmény vállalta, és városunkban mindkét oktatási intézmény rendelkezett a szükséges személyi állománnyal.

4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai								
Év	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermekcsoportok száma - gyógypedagógiai neveléssel együtt (TS 085)	Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 090)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 088)	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Óvodai gyógypedagógiai gyermekcsoportok száma (TS 086)	Gyógypedagógiai oktatásban részesülő óvodás gyermekek száma az integráltan oktatott SNI gyermekek nélkül (TS 091)	Egy óvodai gyermekcsoportra jutó gyermekek száma (TS 089)
	fő	db	db	db	fő	db	fő	fő
2016	n.a.	9	225	1	182	0	0	20
2017	n.a.	9	225	1	225	0	0	25
2018	n.a.	9	225	1	212	0	0	24
2019	n.a.	9	225	1	226	0	0	25
2020	n.a.	9	225	1	215	0	0	24
2021	n.a.	0	0	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

4.4.4. számú táblázat - Általános iskolák adatai: osztályok, gyógypedagógiai osztályok, feladatellátási helyek

Tanév	Az általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban (a nappali oktatásban) (TS 080)	Az általános iskolai osztályok száma (a gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 081)	Általános iskolai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 079)	Egy általános iskolai osztályra jutó tanulók száma a nappali oktatásban (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 082)	Más településről bejáró általános iskolai tanulók aránya a nappali oktatásban (TS 084)
	db	db	db	fő	%
2016	1	24	1	20,92	21,91
2017	0	22	1	21,95	21,33
2018	0	22	1	21,68	18,87
2019	0	21	1	22,38	18,09
2020	0	21	1	22,10	20,69
2021	0	0	0	0,00	0,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4.5. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejezők a nappali oktatásban	
Tanév	A 8. évfolyamot eredményesen befejezte a nappali oktatásban (TS 083)
	Fő
2016	64
2017	79
2018	68
2019	76
2020	78
2021	0

Forrás: TelR, KSH Tstar

c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs jelenségek;

Önkormányzatunknak ilyen esetről nincs tudomása.

d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések;

A tehetséggondozás egyik legfontosabb intézménye Bátaszéken az alapfokú művészetoktatás. A tanulók zenei és képzőművészeti oktatásban vehetnek részt, a tehetséges diákok számos versenyen indulnak, öregbítve ezzel az iskola és a város hírnevét is.

e) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások.

A felsőoktatásban tanuló hallgatók számára kiírt Bursa Hungarica ösztöndíjpályázaton való részvétel nyújt erre lehetőséget a diákok részére.

Bátaszék Város Képviselő-testülete tavaly szeptemberben döntött arról, hogy a 2022. évi támogatási kérelmek elbíráláshoz 3 millió forint keretösszeget biztosít.

A 2022. évi pályázati fordulóra 10 db „A” típusú pályázat érkezett és 1 db „B” típusú pályázatot adtak be. A 10 db „A” típusú pályázatból mind a 10 db pályázó pályázata megfelelt a pályázati kiírásban meghatározott feltételeknek. Az érvényes „A” típusú pályázók közül 1 fő részesült 6.000.-Ft/hó támogatásban, 1 fő részesült 10.000.- Ft/hó támogatásban és 8 fő részesült 15.000.- Ft/hó támogatásban. „B” típusú pályázók közül 1 fő részesült 10.000.- Ft/hó támogatásban.

Mivel a tavalyi évben jelentősen csökkent a pályázók száma, ezért a jövő évi költségvetésben a korábbi 1.600.000,- Ft keretösszeg biztosítását javasoltuk.

A pályázók számának és támogatottságának alakulása az elmúlt időszakban:

	2017	2018	2019	2020	2021	2022
"A" pályázat beérkezés	28	28	17	17	21	10
"A" pályázat támogatva	28	28	16	14	18	10
"B" pályázat beérkezés	4	1	0	3	1	1
"B" pályázat támogatva	4	1	0	3	1	1

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Nagycsaládos szülők számára gondot jelent az évkezdés	Jelenlegi támogatási rendszer felülvizsgálata, újfajta ellátási rendszer kidolgozása a helyi nagycsaládosok egyesülete bevonásával, de együttműködve a többi civil szervezettel
Nyári szünidőben sok családnál problémát jelent a gyermekek felügyeletének megoldása	A megkezdett nyári programokat tovább kell gondolni, szponzorok felkutatása
Az elhízás és az egészségtelen táplálkozás komoly egészségügyi problémákhoz vezet	Sportfoglalkozások, sportprogramok szervezése, a helyi sportlétesítmények népszerűsítése
Egyre inkább megjelennek az elszegényedés jelei	Fokozott odafigyelés, jelzések továbbítása a segítséget nyújtani tudó szakmai szervek felé, ruha és adománygyűjtés, osztás

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

A nők elleni hátrányos megkülönböztetést nem mindig könnyű észrevenni: sokszor maguk a nők – különösen, ha vezető pozíciót töltenek be – tiltakoznak a leghevesebben, amikor arról esik szó, hogy az otthoni, a munkahelyi vagy a közéleti szférában személyesen ők maguk, vagy a nők általában hátrányt szenvednének el a férfiakhoz képest.

A nemek közötti hátrányos megkülönböztetést néhány jogszabály tiltja ugyan, de a nők és férfiak között a társadalmi élet minden területére kiterjedő egyenlőtlenség természetének okainak feltárását és persze felszámolását nem írja elő jogszabály.

A nők és férfiak közötti társadalmi egyenlőtlenség minden bizonnyal a legmélyebben gyökerező, legnehezebben tetten érhető, a társadalom részéről a leginkább, a legtisztább lelkiismerettel támogatott igazságtalanság. Nem könnyű fellépni ellene. Pedig a nemek közötti egyenlőtlenséget – mint a társadalmi egyenlőtlenségeket általában – nem csupán azért érdemes leküzdeni, mert igazságérzetünk, emberi szolidaritás-érzésünk ezt diktálja, hanem azért is, és elsősorban azért, mert az egyenlőtlenség: pazarlás. A társadalmi csoportok – így a férfiak és nők – közötti egyenlőtlen hatalom-megosztás az erőforrások egyenlőtlen felhasználásához vezet: a rendelkezésre álló potenciálok parlagon hagyásával egyenértékű.

A Kormány biztosítani kívánja, hogy a nőknek a férfiakkal azonos jogai a mindennapokban is érvényesüljenek, a nők férfi társaikkal azonos esélyt kapjanak az érvényesülésre. Magyarország ígéretet tett az Európai Unió irányelveinek következetes érvényesítésére, amely irányelvek kiemelt fontosságot tulajdonítanak az élet minden területén a nők nyílt vagy rejtett diszkriminációja felszámolásának, és meghatározzák a nemek közötti egyenlőség érvényesítésének nemzetközileg elismert terminológiáját is.

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

A nők és a férfiak közötti társadalmi egyenlőtlenség a legrégebben kialakult, legnehezebben feltárható problémakör. A 21. században sem könnyű fellépni ellene, bármennyire is fejlett a jogi szabályozás ezen a területen. A probléma megoldása nemcsak a társadalmi igazságérzet miatt fontos, hanem azért is, mert a nők és a férfiak közötti egyenlőtlen hatalommegosztás az erőforrások eltérő arányú felhasználásához vezet, amelynek következtében számos potenciál kiaknázatlan maradhat.

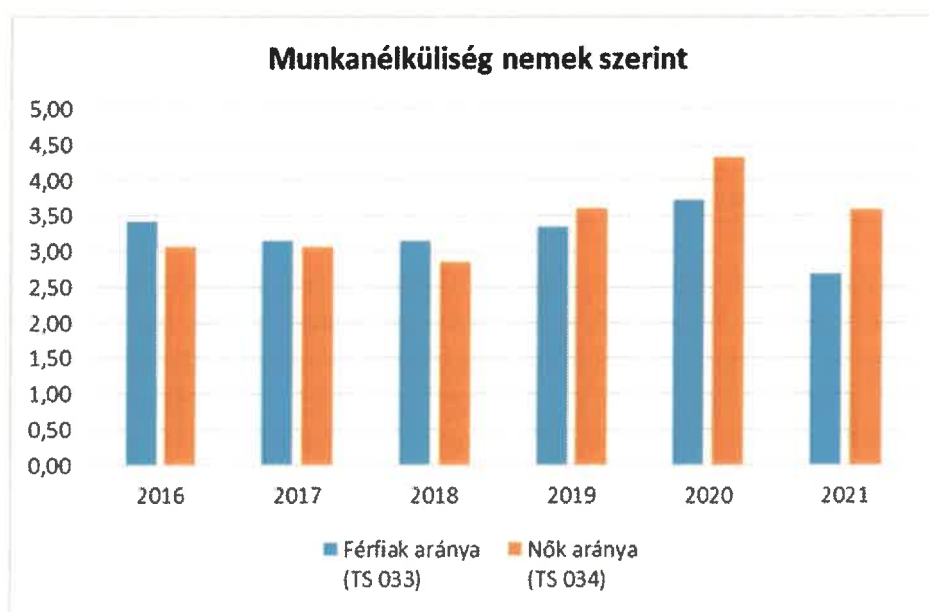
A település lakosságának demográfiai, valamint közszolgáltatási adatok vizsgálatából az alábbi összefüggések állapíthatók meg:

- a település összlakosságának 53 %-a nő,
- a nők több mint fele 19-65 év közötti, tehát aktív korú,
- a nyilvántartott álláskeresők számát tekintve a vizsgált időszakban a nők aránya 2020-ban volt a 4,32 % míg a legalacsonyabb 2016-2017-ben 3,06 % ,

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

5.1.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint (a 3.2.1. táblával azonos)			
Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
	%	%	%
2016	3,42	3,06	3,24%
2017	3,15	3,06	3,11%
2018	3,15	2,84	3,00%
2019	3,35	3,6	3,48%
2020	3,73	4,32	4,03%
2021	2,69	3,59	3,14%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

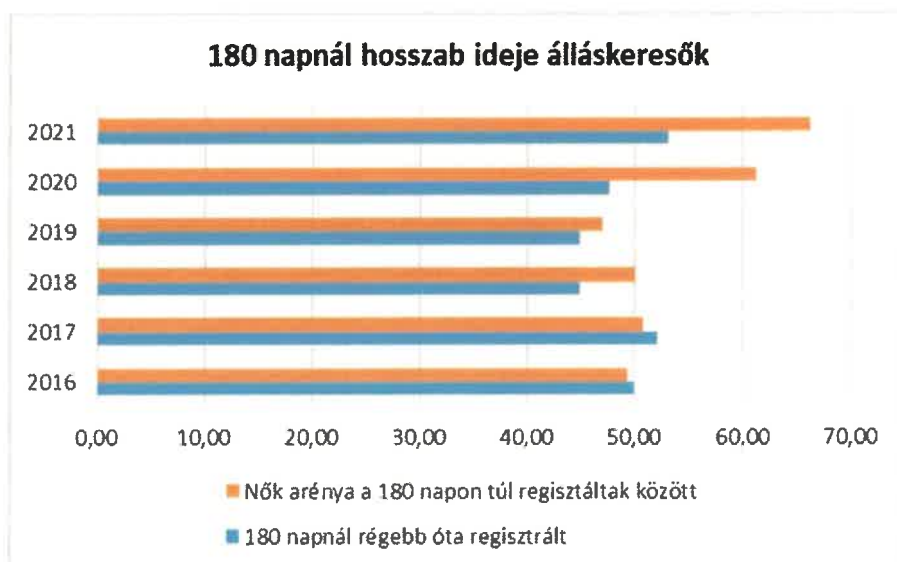

A nők foglalkoztatását gátló legfőbb akadály a gyermeknevelés. A családi, magánéletbeli feladatok és felelősségek általában egyoldalúan a nőket terhelik. A település nem rendelkezik adatokkal a nők családon belüli túlterheltségéről.

A munkanélküliek számának alakulását tekintve a 2016-2021 közötti időszakot vizsgálva megállapítható, hogy az álláskereső nők száma némi emelkedést mutat. Az adatokat kétféleképpen is értelmezhetjük, egyrészt, hogy sajnálatos, hogy a nők aránya magasabb a hosszasan munkát keresők között, de másrészt a mutató egy szándékot is tükrözhet arra vonatkozóan, hogy lehetséges egy olyan rész is a regisztráltak között, akik eddig nem jelentek meg a rendszerben, semmilyen együttműködésre nem voltak hajlandóak elhelyezkedésük érdekében.

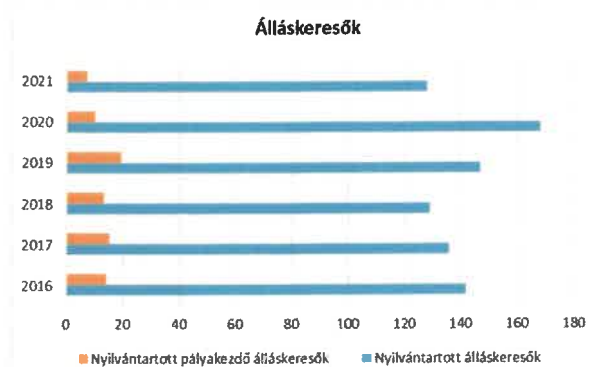
5.1.2. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskereső (a 3.2.3. táblával azonos)		
Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőknél (TS 058)
	%	%
2016	50	49,3
2017	52,21	50,7
2018	44,96	50
2019	44,9	46,97
2020	47,62	61,25
2021	53,13	66,18

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

5.1.3. számú táblázat - Pályakezdő állás keresők száma (a 3.2.6. táblával azonos)		
Év	Nyilvántartott állás keresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő állás keresők száma (TS 053)
	fő	Fő
2016	142	14
2017	136	15
2018	129	13
2019	147	19
2020	168	10
2021	128	7

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

E területről nem rendelkezünk adatokkal.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

Az alacsony iskolai végzettségű nők számára Bátaszéken nagyon szűk lehetőség van a munkavállalásra. Amennyiben állás keresőként nyilvántartott személyekről van szó, úgy az önkormányzat közfoglalkoztatás keretében esetleg alkalmazni tudja őket, illetve a mezőgazdaságban egyszerűsített foglalkoztatás keretében vállalhatnak munkát.

e) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

A településen eddig még nem tettek panaszt hátrányos megkülönböztetés miatt.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

A nők munkaerő-piaci elhelyezkedése szempontjából jelentős szereppel bír a gyermekek számára nyújtott napközbeni ellátásokhoz történő hozzáférés. A gyermekek napközbeni ellátása biztosítható bölcsődében, hetes bölcsődében, családi napköziben, családi gyermekfelügyelet vagy házi gyermekfelügyelet keretében, nyári napközis otthonban, valamint óvodában, iskolában.

A bölcsőde a családban nevelkedő 3 éven aluli gyermekek napközbeni ellátását, szakszerű gondozását és nevelését biztosító intézmény, amely az óvoda épületén belül működik 2017-től két csoporttal.

Az óvoda a gyermekek hároméves korától a tankötelezettség kezdetéig biztosít ellátást intézményi keretek között. Fenntartását társulási formában oldja meg az önkormányzat.

A településen működő általános iskola 1-8. évfolyamon fogadja a gyermekeket nemcsak a városból, hanem a környező településekről is. Az általános iskola 16 óráig szervezi meg a tanórai

és tanórán kívüli foglalkozásokat. Az iskola az alsó és felső tagozatos gyermekek számára napközit is biztosít. A napközi minden igényt kielégít, a felügyelőtanárok segítenek a gyermekeknek a házi feladat elkészítésében, a szóbeli feladatok kikérdezésével segítve a szülőket.

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A családtervezés, anya- és gyermekgondozás a védőnői hálózat szakmai munkájában jelenik meg. A védőnők munkájuk során szociálisan nehéz helyzetben élő várandós kismamákkal, kisgyermekes anyukákkal találkoznak, akikre fokozott figyelmet kell fordítaniuk. A leendő szülők számára a gyermekgondozással kapcsolatos ismeretek átadását már a várandós kismamák gondozása, családlátogatása során elkezdik. Várandós és csecsemő-tanácsadás heti rendszerességgel van a településen. A védőnő koordinálja a terhesség idejének megfelelő vizsgálatok megtörténtét.

A vizsgált időszakban a védőnők száma 4 volt. A vizsgált időszakban az egy védőnőre eső átlag gyermekszám szinte alig változik.

5.4 A nőket érő erőszak, kapcsolati erőszak

A statisztikai adatok alapján elmondhat, hogy a nők ellen elkövetett bűncselekmények jelentős része a családon belüli erőszak. A helyzetet nehezíti az is, hogy az otthon falai között zajló erőszakos cselekmények nagy hányada a családban marad, annak féltve őrzött titkaként, így ezek jelentős részre felderítetlen marad.

A nyugati, valamint a magyar adatok is azt mutatják, hogy minden ötödik nő él vagy élt valamikor olyan kapcsolatban, ahol a partnere rendszeresen fizikálisan vagy lelkileg bántalmazta.

A városban célzottan a családon belüli, a nők elleni erőszak áldozataival foglalkozó ellátás, program, adatbázis nem működik.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaotthon, családok átmeneti otthona)

A krízishelyzetben a gyermekjóléti alapszolgáltatáson túlmenően a Szekszárdon működő Családok Átmeneti Otthona vehető igénybe.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

Városunkban a nők közéleti tevékenysége demokratikus keretek között biztosított. Bátaszék Város Önkormányzatának Képviselő-testülete 9 tagból áll, melyből 1 nő. A képviselő-testület mellett három bizottság működik, melyből egy bizottságnak nő az elnöke, ebben a bizottságban 3 női és 2 férfi tagja van. A civil szervezetek életében is kimagasló szerepet játszanak a nem képviselői, mind előljárókként, mind tagokként illetve támogatókként.

Az önkormányzati hivatal és a közoktatási intézmények is többségében női alkalmazottakat foglalkoztatnak.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

Településünkön nem lelhető fel olyan probléma, mely helyi szinten fokozottan érintené a nőnemű népeiséget.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A GYES, GYED idejét követően a munkába való visszatérés nehezítettsége	Az otthon töltött időszak során folyamatos felkészülés a visszatérésre, képzettség szinten tartása, esetleg javítása, a munka és a család melletti életvitel kialakítása
Nem rendelkezünk pontos adatokkal a nőket érő erőszakos cselekményekről	Kapcsolatfelvétel a rendőrséggel, prevenció háló kialakítása a településen dolgozó szakemberek (pedagógusok, óvodapedagógusok, családgondozók) bevonásával
A 180 napnál régebben regisztrált munkanélküliek több mint a fele nő	A nők aktívabb bevonása a közfoglalkoztatásba, esetleg részmunkaidős foglalkoztatások szervezése

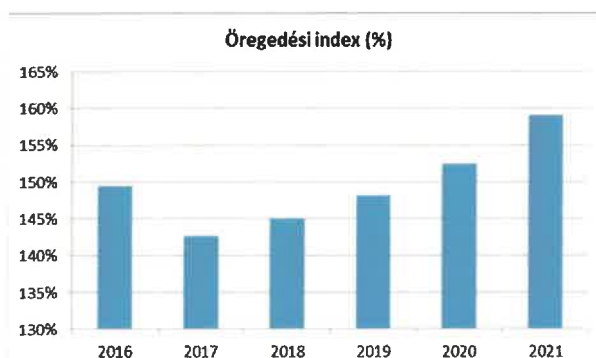
6. Az idősök helyzete, esélyegyenlősége

Az időseket az élet számos területén éri hátrányos megkülönböztetés Magyarországon. Legjelentősebb az idősök foglalkoztatása során ért diszkriminációja, mely súlyos következményekkel jár, különösen a nők esetében. Ezen kívül gyakori még az egészségügyben és a szociális ellátások, szolgáltatások biztosítása területén elszenvedett diszkrimináció. Habár az Ebktv. és a munka törvénykönyve is tiltja az életkor alapú diszkriminációt, a magyarországi idősebb korosztály már 45–50 éves kortól nagyobb mértékben kitett a foglalkoztatásbeli diszkriminációnak, mint a hasonló korú Unió állampolgárok. A kor alapú megkülönböztetés az új állások betöltésénél, a létszámleépítésnél és az elbocsátásoknál is gyakori.

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

A 65 év feletti népesség száma 2016-ben 1.274 fő volt, mely a 0-14 éves korú népesség (852 fő a vizsgált évben) százalékában öregedési indexet számolva 149,53 %. 2021-ben 1.386 fő a 65 év felettiek száma, a 0-14 éves korú állandó lakosok száma 871 fő, az öregedési index 159,13 % volt. Ez több, mint 10%-os változás!

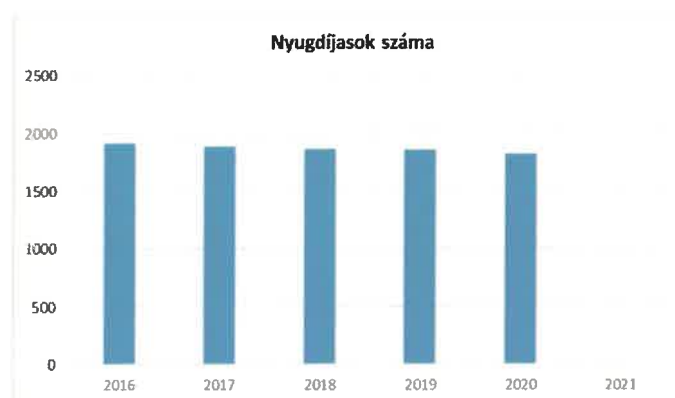
6.1. számú táblázat - Öregedési index (3. táblával azonos)			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2016	1 274	852	149,53%
2017	1 268	889	142,63%
2018	1 301	897	145,04%
2019	1 338	903	148,17%
2020	1 351	886	152,48%
2021	1 386	871	159,13%
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR			

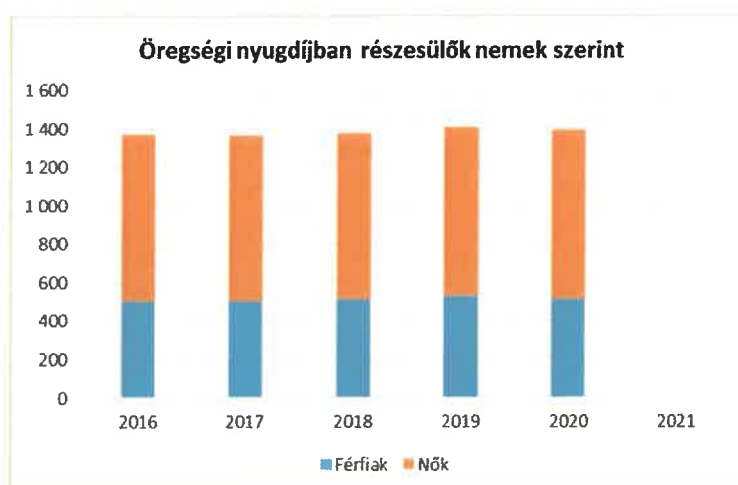
6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma

Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2016	737	1 180	1917
2017	734	1 150	1884
2018	725	1 136	1861
2019	734	1 125	1859
2020	712	1 108	1820
2021	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

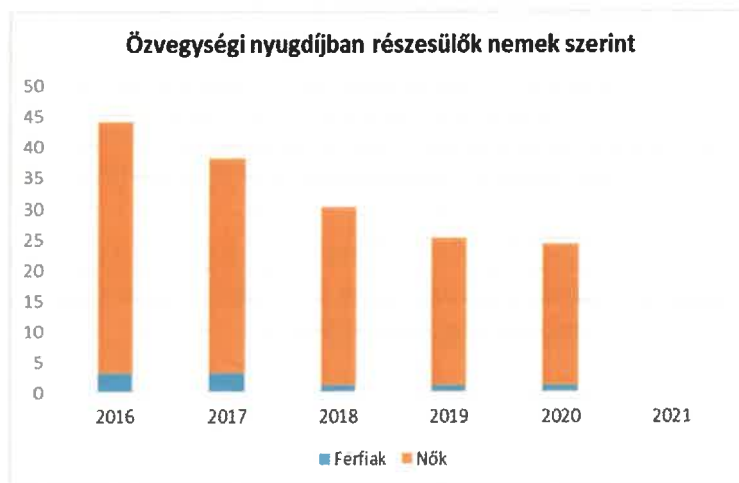
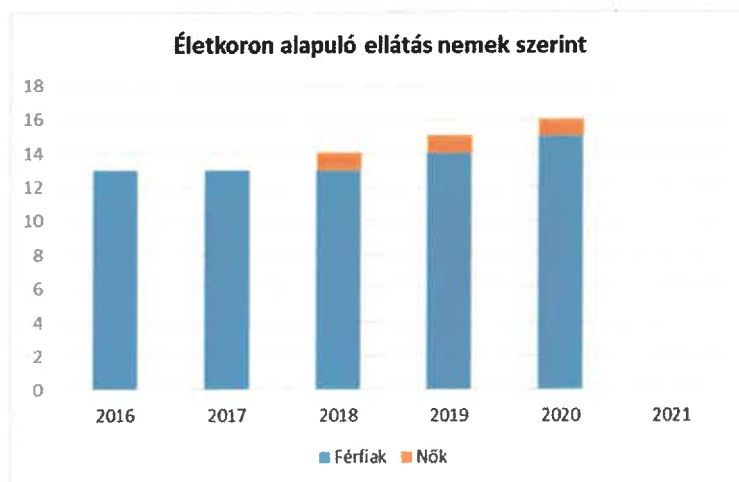
A város nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülő népessége 1917 főt számlált 2016-ban, míg ugyanezen adat 1820 fő volt négy évvel később, ez csökkenést mutat. A vizsgált időszakban az összes nyugdíjas száma tartósan magas a településen élőkéhez képest. Megfigyelhető, hogy ezen időszak alatt végig a nyugdíjas nők száma nagyobb, mint a nyugdíjas férfiaké.

6.1.2. számú táblázat - Nyugdíjszerű ellátások							
Év	Életkoron alapuló ellátásban részesülő férfiak száma (TS 067)	Életkoron alapuló ellátásban részesülő nők száma (TS 068)	Öregségi nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 069)	Öregségi nyugdíjban részesülő nők száma (TS 070)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 071)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő nők száma (TS 072)	Időskorúak járadékában részesítettek havi átlagos száma (fő) (TS 134)
2016	13	0	502	867	3	41	0
2017	13	0	503	862	3	35	3
2018	13	1	509	866	1	29	2
2019	14	1	525	878	1	24	1
2020	15	1	509	883	1	23	1
2021	0	0	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Kevésbé jellemző jövedelemforrás a korosztályon belül az időskorúak járadéka. A megélhetést biztosító jövedelemmel nem rendelkező időskorú személyek részére nyújtott támogatás. A településen élő időskorúak a rendszerváltás előtt megszerzett munkaviszonyuk alapján csak kevesen részesülnek ebben az ellátásban. A későbbi nemzedéknek a munkaviszony megszerzése a nyugdíjba vonuláshoz komoly problémát jelenthet.

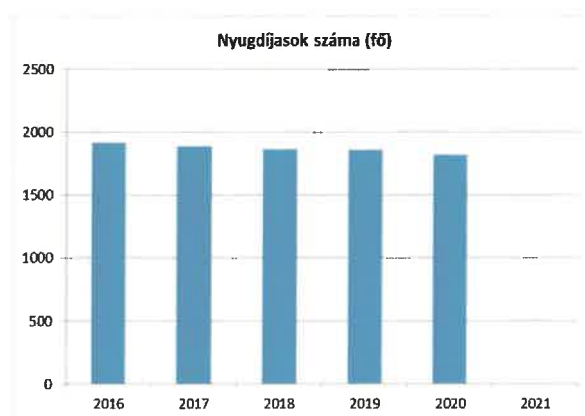
6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

A magas munkanélküliségi adatok kedvezőtlenek az idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának előmozdítására. A munkanélküliek korcsoportonkénti megoszlásából is egyértelműen kivehető, hogy az idősebb korosztályokat arányaiban jobban sújtja munkanélküliség problematikája.

6.2. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén (a 3.2.2. táblázatból)

Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2016	2017	2018	2019	2020	2021
	Fő összesen	142	136	129	147	168	128
41-45 év (TS 042)	Fő	12	8	15	19	19	22
	%	8,45%	5,88%	11,63%	12,93%	11,31%	17,19%
46-50 év (TS 043)	Fő	16	16	13	12	15	17
	%	11,27%	11,76%	10,08%	8,16%	8,93%	13,28%
51-55 év (TS 044)	Fő	15	11	11	13	16	13
	%	10,56%	8,09%	8,53%	8,84%	9,52%	10,16%
56-60 év (TS 045)	Fő	18	16	18	22	18	12
	%	12,68%	11,76%	13,95%	14,97%	10,71%	9,38%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	17	18	13	16	18	18
	%	11,97%	13,24%	10,08%	10,88%	10,71%	14,06%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága;

Önkormányzatunknak erre vonatkozó adatok nem állnak rendelkezésünkre.

b) tevékeny idős kor, élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen;

A városban a közművelődési színtereken megrendezésre kerülő ismeretterjesztő előadások az idősek számára is hozzáférhetőek, csakhogy mint más generációk részére. Az önkénteskedés is kiváló lehetőséget jelent ezen csoport tagjainak számára.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén.

Nincs tudomásunk ilyen esetről.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

Az idősebb korosztály számára a közszolgáltatásokhoz való hozzáférés megkönnyítése érdekében az önkormányzat az általa fenntartott intézményekben az elmúlt évek során az épített környezet tudatos átalakításával megoldotta az akadálymentesítés jelentős részét.

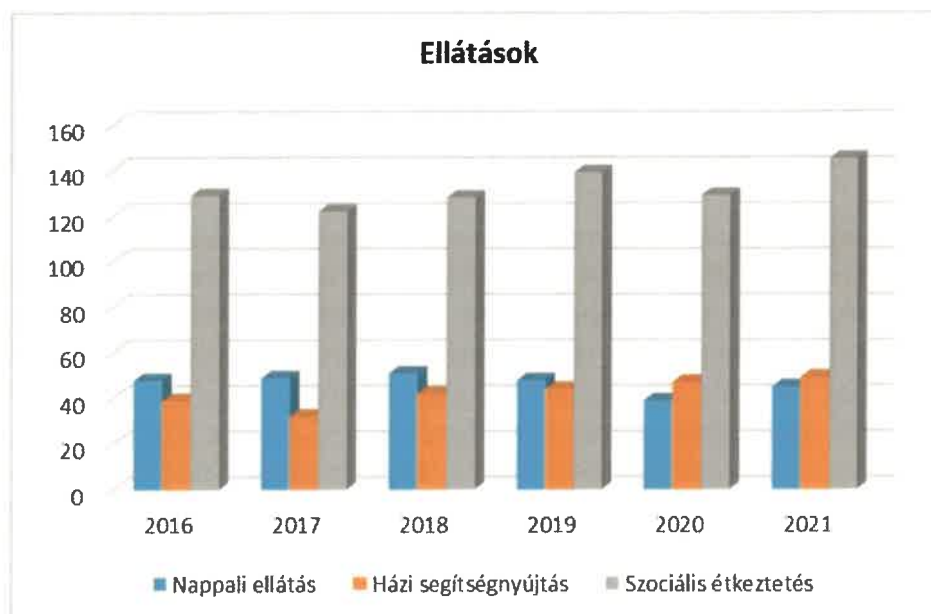
A közszolgáltatások info-kommunikációs akadálymentesítése csak részben megoldott. Az önkormányzat saját honlapot üzemeltet (www.bataszek.hu), ahol a települést érintő friss hírek, információk is elérhetők. A honlapon elérhetők továbbá és letölthetők az önkormányzatnál az ügyintézéshez szükséges dokumentumok is.

a) az idők egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése;

6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma

Év	65 év feletti lakosság száma (férfiak TS 026, nők TS 028)	Nappali ellátásban részesülő időskorúak száma (TS 129)	Házi segítségnyújtásban részesülők száma (TS 130)	Szociális étkeztetésben részesülők száma (TS 131)
	Fő	Fő	fő	fő
2016	1 274	48	39	129
2017	1 268	49	32	122
2018	1 301	51	42	128
2019	1 338	48	44	139
2020	1 351	39	47	129
2021	1 386	45	49	145

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A szociális alapszolgáltatások szinte teljes téra elérhető a településen, így az étkeztetés, a nappali ellátás, a házi segítségnyújtás és a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás. Az épületek

akadálymentesítettek, illetve a gondozónők lakásukon is felkeresik a gondozásra szoruló idős embereket.

Az egészségügyi ellátáshoz való hozzáférés biztosított az idősebb korosztály számára is. A településen négy háziorvosi praxis működik egy épületben, ami szintén akadálymentesített. Szakrendelés és kórházi ellátás igénybe vételére a 18 km-re fekvő Szekszárdon van lehetőség.

A közösségi közlekedéshez való hozzáférés az idősek számára is biztosított. A településről lehet távolsági és helyközi járatokkal utazni. Városunknak van egy egy 24 személyes busza, amelyet az önkormányzat kedvezménytel biztosít az idős személyeket magába tömörítő nyugdíjas klubok kirándulása számára.

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés;

A kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés, biztosított a településen, illetve a közeli megyeszékhelyen, akár egyénileg, akár csoportos formában.

c) idősök informatikai jártassága;

Erre vonatkozóan nem rendelkezünk adatokkal.

d) a generációk közötti programok.

Erre vonatkozóan nem rendelkezünk adatokkal.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

Bátaszéken két nyugdíjasokat tömörítő egyesület működik: a Napsugár Nyugdíjas Egylet és a Nyugdíjas Egyesület. Mindkét egyesületben aktív klubélet folyik, tagjaik heti rendszerességgel jönnek össze a művelődési házban, rendszeres programokat szerveznek, más települések nyugdíjas egyesületeivel számos közös rendezvényen vesznek részt. Az egyesületek tagjai rendszeresen végeznek társadalmi munkát a város közterületein, bármikor lehet számítani a részvételükre.

Az idősekkel a leghatékonyabban azonban a nappali ellátás (Idősek Klubja) keretében tudnak foglalkozni a gondozónők. Rendszeresen érdekes programokat szerveznek számukra. Többek között a tavalyi évben az egyik háziorvosunk és az otthoni szakápolás vezetője az idősek érdeklődési körét figyelembe véve rendszeresen tartottak előadásokat. Az általános iskola speciális osztályának tanulói a Gyermekjóléti Szolgálat keretén belül műsort adtak az időseknek több kiemelt ünnep alkalmából. December hónapban a klubtagok körében télapó ünnepséget rendeztek, valamint a Napsugár Egyesület tagjait látták vendégül, akik karácsonyi énekműsorral kedveskedtek. Klubtagjaink napközben szívesen beszélgetnek, kézimunkáznak, televíziót néznek.

Rendszeresen megrendezi az önkormányzat minden év decemberében a 70 éven felüliek karácsonyi ünnepségét, illetve szintén karácsony előtt egy ajándécsomaggal kedveskedik az önkormányzat a 90 éven felülieknek. A polgármester úr a 70. születésnapjukon személyesen köszönti a városban lakó idős embereket.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősök helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A nappali ellátást nyújtó intézmény épülete felújításra szorul	Az épület korszerűsítése, felújítása, pályázati lehetőségek felkutatása, addig a karbantartás megoldása apró lépésekkel
Magas az egyedül élő idősök aránya, a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás szolgáltatásának további fenntartása	Az aktivitást megőrző programok szervezése, a magányos idősök bevonása a programokba
Alacsony az informatikai jártasság az idős korcsoportban	Informatikai képzések szervezése, az idősök informatikai ismereteinek javítása
Generációk közötti kommunikáció erősítése	Még több program szervezése az óvoda, általános iskola, sőt a gimnázium tanulóinak, valamint a Gondozási Központ bevonásával
Halálozási adatok magas száma	Szűrőprogramok szervezése kifejezetten az idős korosztály igényeinek szem előtt tartásával
A városban az akadálymentesítés nem teljeskörűen megoldott	Akadálymentesítés folytatása, illetve megoldása info-kommunikációs téren is.

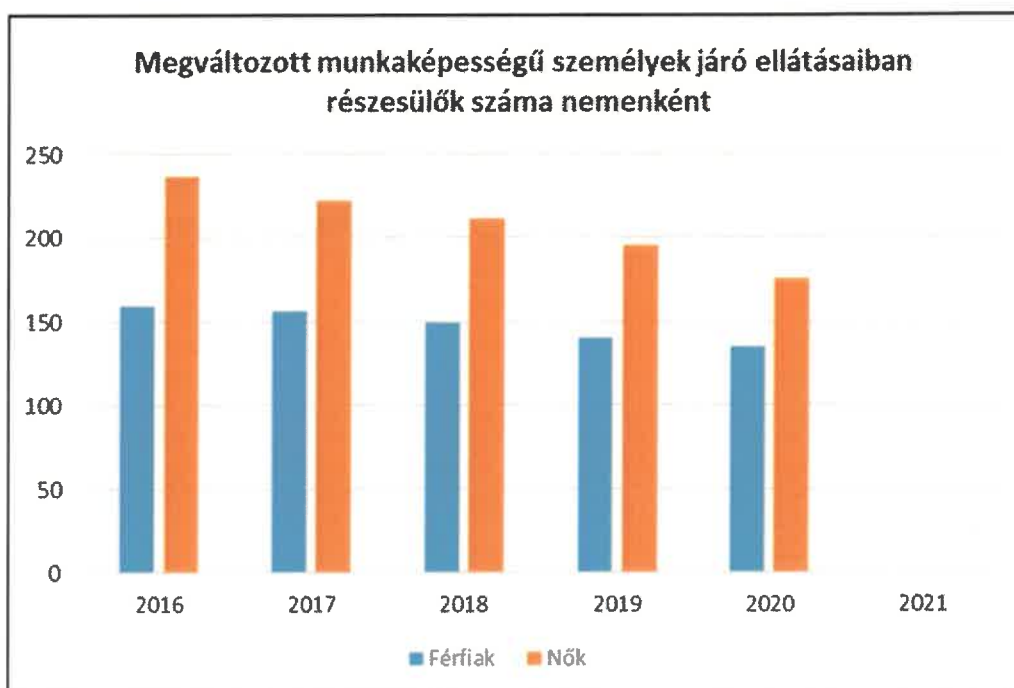
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

7.1 A településen fogyatékkal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma nemenként

Év	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Férfiak (TS 061)	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Nők (TS 062)	Összesen
2016	159	236	395
2017	156	222	378
2018	149	211	360
2019	140	195	335
2020	135	175	310
2021	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő fogyatékkal élők száma

Év	Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma (TS 128)
2016	0
2017	0
2018	0
2019	0
2020	0
2021	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar; és helyi adatszolgáltatók

a) fogyatékossgal élő személyek foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága, védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás;

A fogyatékkal élőkre vonatkozóan nem áll rendelkezésre pontos statisztikai adat, így nem tudunk reális képet alkotni a lakhatási, egészségügyi, foglalkoztatási helyzetükről sem.

Azonban a tapasztalatok azt mutatják, hogy elhelyezkedésüket számos akadály nehezíti. Elsősorban a munkáltatók előítéletével kell megküzdeniük. A tömegközlekedési eszközök használata is nehezített számukra.

Önkormányzatunk, mint munkáltató folyamatosan foglalkoztat az általa fenntartott intézményekben az megváltozott munkaképességű személyeket:

- a Bátaszéki Közös Önkormányzati Hivatalban 2 fő,
- a Mikrotérségi Óvoda, Bölcsőde és Konyhánál 4 fő.

b) munkavállalást segítő lehetőségek;

Nincs tudomásunk ilyenről a településen.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

Nem áll rendelkezésünk ilyen jellegű adat.

d) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok.

Nem áll rendelkezésünk ilyen jellegű adat.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

A fogyatékossgai támogatás célja, hogy - a súlyosan fogyatékos személy jövedelmétől függetlenül - anyagi segítséggel járuljon hozzá a súlyosan fogyatékos állapotból eredő társadalmi hátrányok mérsékléséhez. Erre az a 18. életévét betöltött súlyosan fogyatékos személy jogosult, aki az ellátás igénylésének időpontjában Magyarországon élő magyar állampolgár, letelepedett, valamint bevándorolt jogállású, illetve hontalanként elismert.

A támogatás havi összege 2022. január 1-jétől

- 26.812,-Ft, ha a súlyosan fogyatékos személy hallási fogyatékos - függetlenül az önkiszolgálási képesség meglététől, vagy hiánytól -, illetve akkor is ilyen összegű a fogyatékossgai támogatás havonta, ha a súlyosan fogyatékos személynek nem hallási, hanem más fogyatékossga van és önkiszolgálási képessége nem hiányzik;

- 33.002,-Ft, ha a súlyosan fogyatékos személynek nem hallási, hanem más fogyatékossga van és önkiszolgálási képessége hiányzik, vagy halmozottan fogyatékos..

A fogyatékossgai támogatás összege évenként a nyugellátások évenkénti rendszeres emelésére vonatkozó szabályai szerint, azzal megegyező mértékben emelésre kerül.

Az igénybejelentéshez mellékelni kell az igénylő háziorvosa - bentlakásos szociális intézményben élő igénylő esetén az intézmény orvosa - által kiállított orvosi beutalót, valamint a fogyatékossgát igazoló orvosi dokumentációt.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

a) egészségügyi és rehabilitációs ellátások elérhetősége, együttműködése;

b) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége;

A települési önkormányzat tulajdonában lévő középületek akadálymentesítése határidőre megtörtént. Akadálymentes intézmények a településen:

1. Bátaszéki Közös Önkormányzati Hivatal,
2. Szekszárdi Járási Hivatal bátaszéki kirendeltsége,
3. Orvosi rendelő,
4. Mikrotérségi Óvoda, Bölcsőde és Konyha,
5. Bátaszéki Kanizsai Dorottya Általános Iskola,
6. II. Géza Gimnázium,
7. Gondozási Központ minden telephelye,
8. Keresztély Gyula Városi Könyvtár,
9. Petőfi Sándor Művelődési Ház
10. Gyermekorvosi rendelő, védőnők

c) közszolgáltatásokhoz, köznevelési intézményekhez, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége;

A közszolgáltatások info-kommunikációs akadálymentesítése csak részben megoldott. Az önkormányzat saját honlapot üzemeltet (www.bataszek.hu), ahol a települést érintő friss hírek, információk is elérhetők. A honlapon elérhetők továbbá és letölthetők az önkormányzatnál az ügyintézéshez szükséges dokumentumok is.

A városban található sportlétesítmények is akadálymentesítettek, továbbá a szolgáltatók is igyekeztek akadálymentessé tenni épületeiket.

d) munkahelyek akadálymentesítettsége;

A nem közintézményekben működő munkahelyek akadálymentesítettségére vonatkozóan nincsenek adatunk.

e) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége;

A közterületek, közösségi közlekedés színterei akadálymentesítése megtörtént.

f) fogyatékkal élő személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékkal élő személyek nappali intézménye, stb.);

A településen külön ilyen jellegű szolgáltatás nincs.

g) előnyben részesítés (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások).

A településen kifejezetten a fogyatékkal élőket támogató hátránykompenzáló juttatások nincsenek.

7.4. Fogyatékossággal élők sajátos igényeinek kielégítését célzó programok a településen

A településen kifejezetten a fogyatékkal élőket támogató hátránykompenzáló juttatások nincsenek.

7.5 A fogyatékossgal élőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és a felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A településen kifejezetten a fogyatékkal élőket támogató hátránykompenzáló juttatások nincsenek.

7.6 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Társadalmi integrációs problémák megléte	Helyzetelemzés, integrációs lehetőségek felmérése, érzékenyítő programok szervezése
Információhiány, ügyintézésben való segítségnyújtás szükségessége, tájékoztatás	Tanácsadási pont létrehozása Bátaszéken

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

a) a 3-7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi, karitatív szervezeti szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (közfeladatot ellátó szervezetek, közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma);

A közművelődési intézményeink alapvető célja a civil szervezetek támogatása, segítése, ez elsősorban abban nyilvánul meg, hogy helyet biztosítanak a programjaik számára. Számos városi rendezvény szervezésében, lebonyolításában is aktívan kiveszi a részét a civil társadalom, illetve saját programokat, rendezvényeket is szerveznek.

Bátaszéken ma 31 különböző – sport, kulturális, szociális és egyéb – tevékenységet folytató civil szervezet működik. Közülük 26 egyesület, kör, szövetség stb. formában, 5 pedig alapítványi formában.

A civil szervezetek tevékenysége rendkívül szerteágazó, számos tekintetben egymást erősítő, büszkéek lehetünk számos jó színvonalon működő művészeti csoportjára, amelyek nemcsak helyben, de a kistérségben, a megyében, sőt a testvárosi kapcsolatokban is letették már névjegyüket.

A tánccsoportok és kórusok meghatározói a város kulturális életének, kezdeményezéseiből nőtt ki a város több hagyományteremtő-hagyományápoló rendezvénye, mint a pünkösdi fesztivál, a szüreti felvonulás, a gasztronómiai est, karácsonyi koncert.

b) helyi önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi, civil szektor és gazdasági szereplők közötti partnerség bemutatása;

A településünkön német nemzetiségi és roma nemzetiségi önkormányzat működik, történelmi egyházak és kiségyházak is képviselve vannak, számos esetben működnek együtt civil szerveződésekkel karitatív akciók során. Az évek során jól bejáratott együttműködési módok, munkakapcsolatok alakultak ki köztük, és a területen tevékenykedő civil szerveződések között.

c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség, társadalmi felzárkózást segítő közös programok bemutatása;

Bátaszék városa körzetközponti szerepénél fogva sűrű kapcsolati hálót alakított ki a környező településekkel.

d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

A települési önkormányzat minden tekintetben segíti a nemzetiségi önkormányzatok tevékenységét.

e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége;

Erről nincs tudomása az önkormányzatnak.

f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

E szereplők esélyegyenlőséggel kapcsolatos tevékenységekben való részvételi hajlandósága még nem kutatott terület, feltérképezése az elkövetkező időszak munkája, bár biztatónak tekinthetjük, érdekvédelmi egyesületek rendezvényeit időről időre támogatják egyes for-profit piaci szereplők.

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése.

HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzeti és önkormányzati, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a HEP elkészítésének folyamatába;

Biztosítani kell, hogy a település minden lakója, az önkormányzat intézményei és azok munkatársai, valamint az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program. Az érintettek körének meghatározásán túl a kommunikációs formákat, konkrét tevékenységeket is tervezni kell. A program eredményes megvalósulását döntően befolyásolja, hogy az érintettek elkötelezettek-e és aktív részvételükkel támogatják-e a program végrehajtását. Éppen ezért szükséges minden elérhető eszközt és helyi médiumot (honlap, tájékoztató kiadványok, rendezvények, lakossági fórumok, helyi sajtó stb.) bevonni a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében. Fentiek megvalósulása érdekében honalapunkon mind a Helyi Esélyegyenlőségi Programot, mind az annak megvalósulása kapcsán megtett intézkedéseket, elért eredményeket közzé tesszük.

b) az *a)* pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása, valamint annak rögzítése, hogy működtet-e HEP Fórumot.

A partnerek és a lakosság mind személyesen, ügyfélfogadási időben, mind írásban vagy elektronikus úton visszajelezhet a HEP végrehajtásáért felelős köztisztviselőnek.

c) A képviselő-testületi döntést követően az elfogadott HEP dokumentumot, valamint a hiteles határozatot a települési önkormányzat a helyben szokásos módon közzé teszi, és megküldi a TEF esélyegyenlőségi mentora részére. A TEF az települési önkormányzatok HEP-jeit közzéteszi, honlapján megjelenti.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	A mélyszegénységben élőkkel és romákkal kapcsolatban csak becsült adatokkal rendelkezik a település	Átfogó felmérések készítése, elemzése, ezekre épülő fejlesztési irányvonalak meghatározása, prevenciós programok szervezése
	A szegénység megelőzése, hatásának mérséklése	Helyi foglalkoztatási eszközök alkalmazása, közfoglalkoztatás bővítése
	Hátrányos helyzetek generációkon keresztüli átöröklődése	Szociális, gyermekjóléti, képzési szolgáltatások bővítése
	A munkanélküliek számára nagy hátrányt jelent az alacsony iskolai végzettség, valamint a digitális írástudás hiánya	A felnőttképzési intézményekkel, a munkaügyi központtal együttműködve képzési terv kidolgozása, informatikai tanfolyamok szervezése
	A lakosság egészségügyi állapotáról nincs átfogó tanulmány	Az egészségi állapot felmérése, szűrőprogramok szervezése, egészségtudatos életmód kialakítása
Gyermekek	Nagycsaládos szülők számára gondot jelent az évkezdés	Jelenlegi támogatási rendszer felülvizsgálata, újfajta ellátási rendszer kidolgozása a helyi nagycsaládosok egyesülete bevonásával, de együttműködve a többi civil szervezettel
	Nyári szünidőben sok családnál problémát jelent a gyermekek felügyeletének megoldása	A megkezdett nyári programokat tovább kell gondolni, szponzorok felkutatása
	Az elhízás és az egészségtelen táplálkozás komoly egészségügyi problémákhoz vezet	Sportfoglalkozások, sportprogramok szervezése, a helyi sportlétesítmények népszerűsítése
	Egyre inkább megjelennek az elszegényedés jelei	Fokozott odafigyelés, jelzések továbbítása a segítséget nyújtani tudó szakmai szervek felé, ruha és adománygyűjtés, osztás
Nők	A GYES, GYED idejét követően a munkába való visszatérés nehezítettége	Az otthon töltött időszak során folyamatos felkészülés a visszatérésre, képzettség szinten tartása, esetleg javítása, a munka és a család melletti életvitel kialakítása

	Nem rendelkezünk pontos adatokkal a nőket érő erőszakos cselekményekről	Kapcsolatfelvétel a rendőrséggel, prevenció háló kialakítása a településen dolgozó szakemberek (pedagógusok, óvodapedagógusok, családgondozók) bevonásával
	A 180 napnál régebben regisztrált munkanélküliek több mint a fele nő	A nők aktívabb bevonása a közfoglalkoztatásba, esetleg részmunkaidős foglalkoztatások szervezése
Idősek	A nappali ellátást nyújtó intézmény épülete felújításra szorul	Az épület korszerűsítése, felújítása, pályázati lehetőségek felkutatása, addig a karbantartás megoldása apró lépésekkel
	Magas az egyedül élő idősek aránya, a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás szolgáltatásának további fenntartása	Az aktivitást megőrző programok szervezése, a magányos idősek bevonása a programokba
	Alacsony informatikai jártasság az idős korcsoportban	Informatikai képzések szervezése, az idősek informatikai ismereteinek javítása
	Generációk közötti kommunikáció erősítése	Még több program szervezése az óvoda, általános iskola, sőt a gimnázium tanulóinak, valamint a Gondozási Központ bevonásával
	Halálózási adatok magas száma	Szűrőprogramok szervezése kifejezetten az idős korosztály igényeinek szem előtt tartásával
	A városban az akadálymentesítés nem teljeskörűen megoldott	Akadálymentesítés folytatása, illetve megoldása info-kommunikációs téren is.
Fogyatékkal élők	Társadalmi integrációs problémák megléte	Helyzetelemzés, integrációs lehetőségek felmérése, érzékenyítő programok szervezése
	Információhiány, ügyintézésben való segítségnyújtás szükségessége, tájékoztatás	Tanácsadási pont létrehozása Bátaszéken

A beavatkozások megvalósítói

Célcsoport	Következtetésben megjelölt beavatkozási terület, mint intézkedés címe, megnevezése	Az intézkedésbe bevont aktorok és partnerek – kiemelve a felelőst
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	A mélyszegénységben élőkkel és romákkal kapcsolatban csak becsült adatokkal rendelkezik a település	önkormányzat, védőnő járási hivatal civiliek
	A szegénység megelőzése, hatásának mérséklése	önkormányzat, nemzetiségi önkormányzat civiliek járási hivatal
	Hátrányos helyzetek generációkon keresztüli átöröklődése	önkormányzat nemzetiségi önkormányzat civiliek szociális szolgáltatók
	A munkanélküliek számára nagy hátrányt jelent az alacsony iskolai végzettség, valamint a digitális írástudás hiánya	önkormányzat, nemzetiségi önkormányzat képzők járási hivatal
	A lakosság egészségügyi állapotáról nincs átfogó tanulmány	önkormányzat, védőnő egészségügyi szolgáltatók
Gyermekek	Nagycsaládos szülők számára gondot jelent az évkezdés	önkormányzat, gyermekvédelmi felelősök, nagycsaládosok egyesülete
	Nyári szünidőben sok családnál problémát jelent a gyermekek felügyeletének megoldása	önkormányzat, védőnők, tanítók, családsegítők
	Az elhízás és az egészségtelen táplálkozás komoly egészségügyi problémákhoz vezet	védőnők, tanítók
	Egyre inkább megjelennek az elszegényedés jelei	önkormányzat, Gondozási Központ, védőnők
Nők	A GYES, GYED idejét követően a munkába való visszatérés nehezítettsége	önkormányzat, képzők, védőnők
	Nem rendelkezünk pontos adatokkal a nőket érő erőszakos cselekményekről	önkormányzat, rendőrség, Gondozási Központ
	A 180 napnál régebben regisztrált munkanélküliek több mint a fele nő	önkormányzat, képzők, szociális szolgáltatók
Idősek	A nappali ellátást nyújtó intézmény épülete felújításra szorul	önkormányzat
	Magas az egyedül élő idősek aránya, a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás szolgáltatásának további fenntartása	önkormányzat nyugdíjas szervezetek, nappali intézmény vezetője
	Alacsony informatikai jártasság az idős korcsoportban	önkormányzat, nyugdíjas szervezetek
	Generációk közötti kommunikáció erősítése	önkormányzat, nyugdíjas szervezetek, Gondozási Központ

	Halálozási adatok magas száma	önkormányzat, védőnő, egészségügyi szolgáltatók
	A városban az akadálymentesítés nem teljeskörűen megoldott	önkormányzat
Fogyatékkal élők	Társadalmi integrációs problémák megléte	civil szervezetek, Gondozási Központ
	Információhiány, ügyintézésben való segítségnyújtás szükségessége, tájékoztatás	önkormányzat, Gondozási Központ, civil szervezetek

Jövőképünk

Olyan településen kívánunk élni, ahol a romák elhelyezkedési lehetőségei javulnak, tudást, ismereteket szerezhetnek, mellyel a mai, nehéz helyzetükön javítani tudnak.

Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők kiemelkedjenek nehéz helyzetükből, lehetőséget kapjanak az érvényesülésre.

Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek nehéz helyzetének javítását, a veszélyeztetett, és védelembe vett gyermekek számának nagy arányú csökkentését, valamint az általános iskolát befejezettek számának növelését.

Folyamatosan odafigyelünk az idősök lehetőségeinek bővítésére, arra, hogy az egyedülállók társat, ismerősöket találjanak, hogy csökkenteni tudjuk az egyedülállóak számát, és minél több segítséget próbálunk nyújtani abban, hogy egy jó hangulatú közösségben tölthessék el mindennapjaikat.

Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetén a közéletben való szereplés lehetőségének biztosítását, valamint azt, hogy minél aktívabban részt vegyenek a közösségi életben.

Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők életének megkönnyítésére az által, hogy minden lehetséges helyen akadálymentes környezetet biztosítunk számukra.

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
0. Település szintű probléma										
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége										
1	a szegénység mérséklése	A szegénység megelőzése, hatásának csökkentése, mérséklése.	A szegénv körülmények között élő családok számának csökkenése	a szociális igazgatásról és a szociális ellátások helyi szabályozásáról szóló önk-i rendelet, Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia	Helyi foglalkoztatási eszközök alkalmazása. Képesítést nem igénylő munkahelyek létrehozása.	polgármester, járási hivatal	2024. 12. 20.	foglalkoztatás bővülése	pályázatok, költségvetés, humánerőforrás	folyamatos foglalkoztatás biztosítása, és vagy az elsődleges munkaerőpiacra történő elhelyezés
2	hátrányos helyzetű gyermekek esélyeinek javítása	Hátrányos helyzetek generációkon keresztül átöröklődése	Csökkenjen a HH és HHH gyerekek száma.	Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia	Szociális, gyermekjóléti, szolgáltatások bővítése.	polgármester, óvodai-iskolai szociális segítő	2024. 12. 20.	a HH és HHH gyerekek számának csökkenése	pályázatok, költségvetés, humánerőforrás	képzések, folyamatos szervezése
3	alacsony iskolai végzettség	A munkanélüliek számára nagy hátrányt jelent az alacsony iskolai végzettség, valamint a digitális írástudás hiánya	Az alacsony iskolai végzettségűek számának csökkenése	Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia	A felnőttképzési intézményekkel, a munkaügyi központtal együttműködve képzési terv kidolgozása, informatikai	polgármester, járási hivatal	2024. 12. 20.	sikeresen befejezett képzések	pályázatok, humánerőforrás, költségvetés	folyamatosan szervezett képzések

	megoldása.	gyerekeknek!" Nemzeti Stratégia	felkutatása.				fenntartása
3	„egészségesnek lenni jó” Az elhízás és az egészségtelen táplálkozás komoly egészségügyi problémákhoz vezet	A sport szeretetének erősítése, az egészséges életmódra került feltüntetésre. való odafigyelés népszerűsítése.	Sportfoglalkozások, sportprogramok szervezése. A helyi sportlétesítmények népszerűsítése, a programok szélesítése.	védőnők, oktatási intézmények, sportegyesület	2024. 12. 20.	infrastrukturális háttér megteremtése, a programokon megjelentek száma	a fenntarthatóság függ az anyagi és tárgyi feltételek
4	elszegényedés enyhítése, csökkentése Egyre inkább megjelennek az elszegényedés jelei.	Életminőségben javulás elérése.	fokozott odafigyelés, jelzések továbbítása a segítséget nyújtani tudó szakmai szervek felé, ruha és adománygyűjtés, osztás	Gondozási Központ, védőnők, polgármester	2024. 12. 20.	adományban résztulók számának emelkedése	a fenntarthatóság függ az anyagi és tárgyi feltételektől adományozók körének bővítése
III. A nők esélyegyenlősége							
1	"Újra dolgozom" A GYES, GYED idejét követően a munkába való visszatérés nehézsége.	GYES-ről visszatérő nők képzése átképzése a munkaerőpiacra történő visszatérés esélyeinek növelése érdekében.	Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia	Az otthon töltött időszak során folyamatos felkészülés a visszatérésre, képzettség szinten tartása, esetleg javítása, a munka és a család melletti életvitel kialakítása	polgármester, védőnő, képzők	2024. 12. 20.	megvalósult képzések
2	"védd magad" Nem rendelkezünk pontos adatokkal a nőket érő erőszakos cselekményekről	Erőszakos cselekmények feltárás, és csökkentése.	Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia	Kapcsolatfelvétel a rendőrséggel, prevenció háló kialakítása a településen dolgozó	polgármester, rendőrség, Gondozási Központ	2024. 12. 20.	programok megvalósulása
					humán, költségvetés, pályázat	humán, költségvetés, pályázat	folyamatos kapcsolattartás, programszervezés

						szakemberek (pedagógusok, óvodapedagógusok, családsegítők) bevonásával					
3	Képzés, átképzés	A 180 napnál régebben regisztrált munkanélküliek több mint a fele nő.	A tartós munkanélküli nők számának csökkentése.	Nemzeti Társadalmi Fejlesztési Stratégia	A nők aktívabb bevonása a közfoglalkoztatásba, szociális esetleg részmunkaidős foglalkoztatások szervezése.	polgármester, képzők, szociális foglalkoztatás	2024. 12. 20.	megvalósult képzések, foglalkoztatás	pályázat, költségvetés	programok folyamatos szervezése	
IV. Az idősek esélyegyenlősége											
1	Új épület megépítése	biztonságos, a szükségleteknek megfelelő épületben történjen a szolgáltatás	biztonságos, a szükségleteknek megfelelő épületben történjen a szolgáltatás	igazgatásról és a szociális ellátások helyi szabályozásáról szóló önk-i rendelethez, Szociális Szolgáltatástervezési Koncepció	korszerűsítése, megújulása.	Polgármester, képviselő testület	2024. 12. 20.	igénybe vevők számának növekedése	támogatás, pályázati forrás	függ az anyagi erőforrásoktól	
2	„egyedül vagyok”	Magas az egyedül élő idősök aránya. A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás szolgáltatásának további fenntartása.	Az időskori aktivitás megőrzése. Az elmagányosodás, a családtól való elidegenedés megelőzése.	Nemzeti Reform Program	Az aktivitást megőrző programok nyújtásának szervezése az idősek számára. A nappali intézmény magányos idősök bevonása a programokba.	polgármester, nyugdíjas szervezetek, nappali intézmény	2024. 12. 20.	megvalósuló programok	pályázatok, költségvetés	folyamatosan szervezett programok	
3	"NET nagyít"	Alacsony az informatikai jártasság az idős korcsoportban.	Magasabb informatikai jártasság elérése az időseknél, jobb kapcsolattartás a távollévő családtagokkal,	Informatikai képzések szervezése. Az idősök informatikai ismereteinek javítása.	Informatikai képzések szervezése. Az idősök informatikai ismereteinek javítása.	polgármester, nyugdíjas szervezetek	2024. 12. 20.	megvalósult tanfolyamok	pályázat, humánerőforrás	több tanfolyam megszervezése	

					beszállítás a társulás településeiről					
V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége										
1	Akadálymentes város	A városban több középület, közterület akadálymentességének városban. a hiánya.	Minél szélesebb körű akadálymentesítés a városban.	Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia, Szociális Szolgáltatástervezési koncepció	A középületek, intézmények, közterületek akadálymentesítése.	polgármester	2024. 12. 20.	akadálymentesített pályázati forrás intézmények, közterületek száma nő	a fenntarthatóság függ az anyagi és tárgyi feltételektől, folyamatos	
2	„Együtt sokkal jobb”	Társadalmi integrációs problémák megléte	Fogyatékkal élő emberek társadalmi integrációjának elősegítése.	ez a célkitűzés más koncepcióban nem került megjelenítésre	Fogyatékkal élő emberek társadalmi integrációjának elősegítése.	civil szervezetek, Gondozási Központ	2024. 12. 20.	integrációs lehetőségek, megvalósult programok, a programokon résztvevők száma	a fenntarthatóság függ az anyagi és tárgyi feltételektől, folyamatos	
3	Tanácsadási Pont	Információhiány, ügyintézésben való segítségnyújtás szükségessége, tájékoztatás.	Jól informáltság, megfelelő tájékozottság a rehabilitációs szabályokról, lehetőségekről.	ez a célkitűzés más koncepcióban nem került megjelenítésre	Tanácsadási Pont létrehozása a Gondozási Központban.	polgármester, Gondozási Központ, civil szervezetek	2024. 12. 20.	a tanácsadáson résztvevők száma	kapcsolatok alakítása	helyiség biztosítása, pénzügyi, humán

3. Megvalósítás

3.1 A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására **Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot** hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

3.2 A megvalósítás folyamata

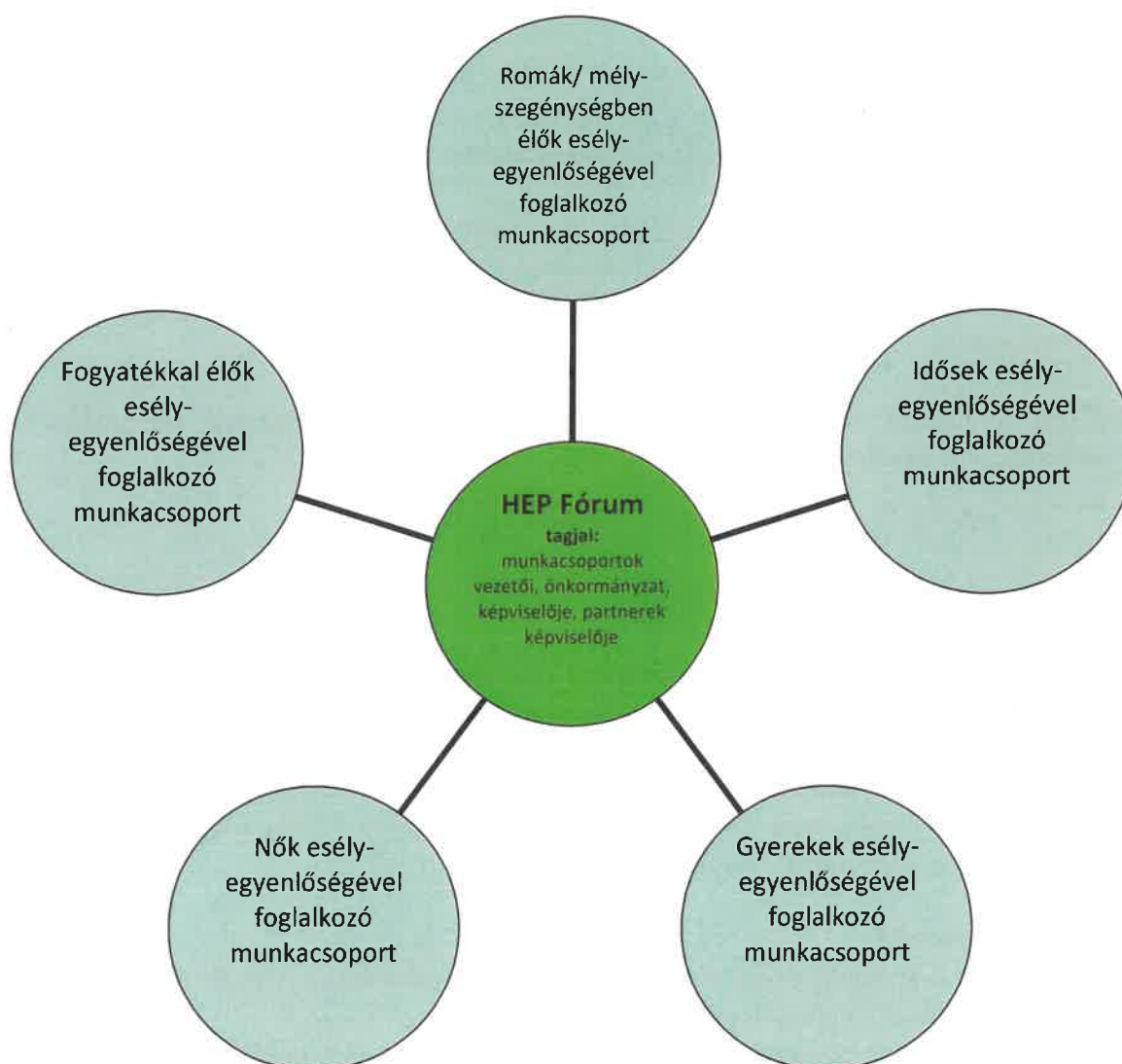
A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése lehet. HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki. a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

A HEP Fórum feladatai:

- a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosítása, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazása, összehangolása,
- a HEP intézkedéseinek megvalósításában, az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata,

- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT aktualizálása, az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, dokumentálása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakíthatunk 2 ezer fő feletti településeken (opcionális) az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább kétfévente, a felülvizsgálatok és az új HEP elfogadása előtt, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül.

A HEP Fórumok javasolt összetétele:

Tagok

- a település polgármestere,
- a település/közös önkormányzatok jegyzője,
- helyi nemzeti önkormányzatok vezetői,
- beavatkozási területekhez kapcsolódó önkormányzati bizottságok képviselői,
- helyi/térségi releváns közszolgáltató intézmények képviselői,
- meghatározó helyi/térségi gazdasági szereplők, munkáltatók képviselői,
- 2 000 fő lakosságszám feletti települések esetében a Szociálpolitikai Kerekasztal képviselői,
- helyi jelzőrendszeri felelős,
- a településen működő - a HEP célcsoportjai kapcsán érintett - civil szervezetek és egyházak képviselői,
- A HEP intézkedési tervében szereplő intézkedések végrehajtásáért felelős intézmények, szervezetek képviselői,
- a település HEP referense,
- a rendvédelmi és közbiztonsági szervezetek képviselői,
- egyéb tagok (pl. tapasztalati szakértőként valamely célcsoportban érintett személy, vagy a településen aktív szerepet vállaló személyek).

Állandó meghívottak

- a település képviselő-testületének tagjai,
- az illetékes esélyegyenlőségi mentor,
- tankerületi központ képviselője,
- környező települések önkormányzati szereplői,
- járási jelzőrendszeri tanácsadó,
- egyéb meghívottak (járási hivatalok beavatkozási területekhez és célcsoportokhoz kapcsolódó szervezeti egységeinek képviselői, térségi felzárkózási programok képviselői).

3.3 Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

3.4 Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

3.5 Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a polgármester felel.

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum bevonásával és támogatásával végzi. Így
 - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.

- Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
- Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
- Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-et, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak.

3.6 Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a **kétévente előírt** – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - **felülvizsgálat** során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a **HEP Fórum megvitatja a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát** annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. A Bátaszék város Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

II. Ezt követően Bátaszék város képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és 279/2022(XI.30.) kt. számú határozatával elfogadta.

Csatolt melléklet:

- képviselő testület elfogadó határozatának kivonata

Bátaszék
2022. december 2.
Dátum

Aláírás

A KÉPVISELŐ TESTÜLET ELFOGADÓ HATÁROZATÁNAK KIVONATA

Bátaszéki Közös Önkormányzati Hivatal
7140 Bátaszék, Szabadság u. 4.

KIVONAT

Bátaszék Város Önkormányzat Képviselő-testülete 2022. november 30-ai ülésének jegyzőkönyvéből

Bátaszék Város Önkormányzat Képviselő-testületének 279/2022.(XI.30.) önkormányzati határozata

Bátaszék város új Helyi Esélyegyenlőségi Programjának elfogadásáról

Bátaszék Város Önkormányzatának Képviselő-testülete
a) az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény 31. § (1) bekezdésében kapott hatáskörében eljárva, Bátaszék Város 2023-2027. évre szóló és a határozat mellékletét képező Helyi Esélyegyenlőségi Programját jóváhagyja, egyúttal
b) a 368/2018.(XII.12.) a 347/2020.(XII.18) önkormányzati határozatokat hatályon kívül helyezi.

Határidő: 2022. december 17.

Felelős: Kondriczné dr. Varga Erzsébet jegyző
(a határozat megküldéséért)

Határozatról értesül: Társadalmi Esélyteremtési Főigazgatóság
Dél-Dunántúli Társadalmi Esélyteremtési
Igazgatóság
irattár

Dr. Bozsólik Róbert sk.
polgármester

Kondriczné dr. Varga Erzsébet sk.
jegyző

A kivonat hitelélül:
Bátaszék, 2022. december 2.

László Tünde
főmunkatárs

